

Strukturerad och pedagogisk undervisning på ridskola

Hur ridlärare anpassar lektionerna efter elevgrupp och nivå

Jenny Rydberg Holmgren och Nora Wrangell

Självständigt arbete • 15 hp

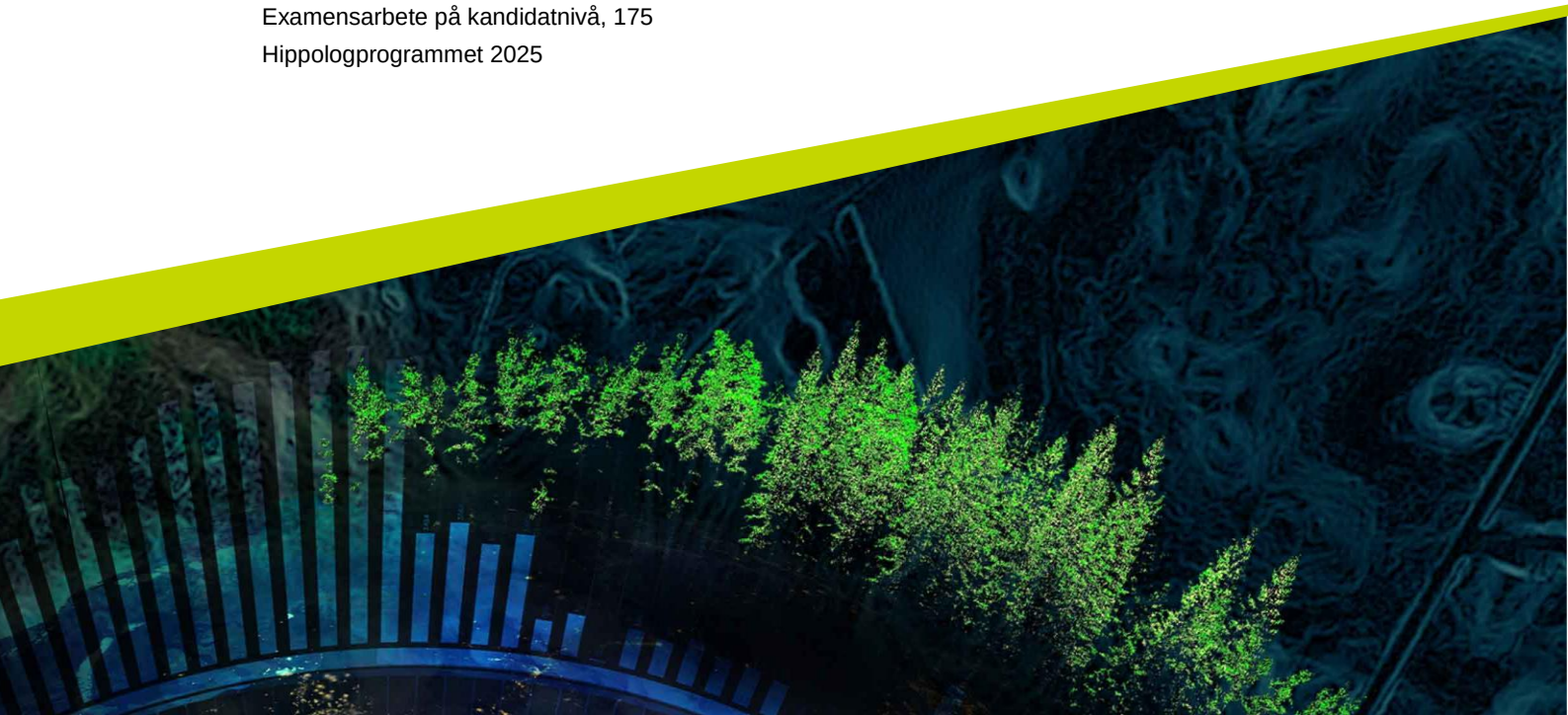
Sveriges lantbruksuniversitet, SLU

Fakulteten för veterinärmedicin och husdjursvetenskap

Institutionen för husdjurens biovetenskaper/ Enheten för hippologutbildning

Examensarbete på kandidatnivå, 175

Hippologprogrammet 2025

Strukturerad och pedagogisk undervisning på ridskola. Hur ridlärare anpassar lektionerna efter elevgrupp och nivå

Structured and pedagogical teaching at riding schools. How riding instructors adapt lessons according to the student group and skill level

Jenny Rydberg Holmgren och Nora Wrangell

Handledare:	Susanne Lundesjö Kwart, Sveriges lantbruksuniversitet, institutionen för husdjurens biovetenskaper
Examinator:	Karin Morgan, Sveriges lantbruksuniversitet, institutionen för husdjurens biovetenskaper och Ridskolan Strömsholm
Omfattning:	15 hp
Nivå och fördjupning:	Grundnivå, G2E
Kurstitel:	Självständigt arbete i hippologi
Kurskod:	EX0864
Program/utbildning:	Hippologprogrammet
Kursansvarig inst.:	Institutionen för husdjurens biovetenskaper
Utgivningsort:	Uppsala/Strömsholm
Utgivningsår:	2025
Serietitel:	Examensarbete på kandidatnivå
Delnummer i serien:	K 175
Nyckelord:	Ridlärare, Pedagogik, lektionsstruktur, individanpassning, kommunikation, hästvälfärd, ridskola, fenomenografi

Sveriges lantbruksuniversitet

Fakulteten för veterinärmedicin och husdjursvetenskap

Institutionen för husdjurens biovetenskaper

Enheten för hippologutbildning

Sammanfattning

Uppsatsen utgår från det historiska faktum att ridundervisning länge har formats av en militär struktur, men lyfter fram ett pågående skifte mot en mer pedagogiskt och etiskt medveten praktik. Denna förändring drivs av ökade krav på hästvelfärd och därmed på rytтарutbildningens innehåll och utformning. Trots att lärande är ett centralt begrepp inom psykologi och pedagogik, har utvecklingen av pedagogiska metoder inom ridundervisning inte hållit samma takt, vilket skapat ett behov av mer forskning om hur ridlärare strukturerar sina lektioner och anpassar dem efter elevens nivå. För att kunna utbilda skickliga ryttere som i sin tur kan bidra till god hästvelfärd, krävs skickliga ridlärare. Syftet med studien var därför att undersöka hur ridlärare vid ridskolor strukturerar sina lektioner samt hur de pedagogiskt anpassar undervisningen utifrån olika elevgrupper och nivåer.

Studien bygger på en kvalitativ metod där semistrukturerade intervjuer och observationer av sex ridlärare från fyra olika ridskolor i Västmanland genomfördes. En lektion per ridlärare observerades. Analysen gjordes med hjälp av fenomenografisk metod, där fokus låg på att identifiera variationer i uppfattningar kring det undersökta fenomenet. Analysprocessen bestod av att identifiera meningsfulla fenomen, kategorisera dessa och slutligen skapa ett utfallsrum som visar relationer mellan kategorierna.

Resultaten visar att ridundervisning formas av ett dynamiskt samspel mellan **struktur**, **flexibilitet** och **dialog**. Struktur visade sig vara en grundläggande del av undervisningen, där lektionsplanering ofta bygger på en övergripande terminsplanering och en tydlig progression inom lektionen från framridning till huvudövning och avslut. Denna struktur möjliggör trygghet och förutsägbarhet, vilket främjar inläring hos elever. Anpassning sker inom denna ram genom justering av övnings svårighetsgrad och innehåll utifrån elevgruppens nivå.

Flexibilitet framkom som en nödvändighet i det dagliga undervisningsarbetet. Ridlärarna anpassade sin undervisning efter en rad faktorer som elevers erfarenhet, dagsform, ålder samt hästarnas tillstånd och gruppdynamik. Ridlärarna varierade också sina instruktioner för att tillgodose olika lärtilar, exempelvis genom visuella, auditiva eller kinestetiska metoder. Hästtilldelning lyftes särskilt fram som ett pedagogiskt och etiskt verktyg, där matchning mellan häst och rytter användes i huvudsak för inläringens skull men kan ibland komma att behövas justeras för att skydda hästarna från negativt inställda ryttere.

Dialog identifierades som ett centralt pedagogiskt verktyg, både för att skapa relationer och för att främja lärande. Genom samtal före, under och efter lektionen kunde ridlärarna anpassa innehållet efter elevernas behov och dagsform. Reflekterande frågor användes för att öka elevernas medvetenhet och ansvarstagande. Även humor användes som ett medel för att skapa en trygg och öppen lärandemiljö.

Studien lyfter även fram flera utmaningar för ridlärare. Den mest påtagliga var att balansera struktur med behovet av spontan anpassning. Andra utmaningar inkluderade att bibehålla motivation hos erfarna elever, hantera olika elevers behov samt skapa en rättvis och inkluderande miljö.

Resultatet visar att ridlärarens utbildning ger en teoretisk grund, men de viktigaste pedagogiska färdigheterna såsom situationsbedömning och individanpassning, utvecklas främst genom

yrkeserfarenhet. Mer erfarna ridlärare visade större förmåga att kombinera struktur med flexibilitet.

Studiens slutsatser är att ridlärarens undervisning formas av ett komplext samspel mellan struktur, flexibilitet och dialog. Struktur skapar en tydlig ram, flexibilitet möjliggör individanpassning och dialog främjar relationellt lärande. Ridlärarens förmåga att balansera dessa aspekter utvecklas med praktisk erfarenhet med en grund i god utbildning. Hästvälfärd framstår som en integrerad del av undervisningen. Studien belyser även de utmaningar ridlärare möter med att balansera en planerad struktur med kravet på flexibilitet i undervisningen i heterogena elevgrupper. Detta visar på yrkets komplexitet samt behovet av att synliggöra och vidareutveckla det pedagogiska arbetet inom ridskolan.

Nyckelord: Ridlärare, pedagogik, lektionsstruktur, individanpassning, kommunikation, hästvälfärd, ridskola, fenomenografi

Abstract

This undergraduate thesis aims to explore how riding instructors at riding schools structure their lessons and adapt their teaching according to the students' level and needs. The background to the study lies in the limited research in this field, despite the instructor's key role in rider development and horse welfare. The study is based on a qualitative approach, using semi-structured interviews and observations with six instructors from four riding schools in Västmanland. The collected material was analyzed using phenomenographic methodology.

The results show that riding instruction is shaped by a dynamic interplay of **structure**, **flexibility**, and **dialogue**. Structured lesson plans are typically based on a term plan with a clear progression from warm-up to main exercises and conclusion to provide predictability and support learning. Within this framework, instructors adjust exercise difficulty and content based on the group's experience and needs.

Flexibility proved essential for adapting to day-to-day variations in students' and horses' conditions. Instructors adapted lessons according to students' age, ability, and group dynamics, as well as the horses' current state. Instructional methods were varied to accommodate different learning styles. Horse allocation was highlighted as both a pedagogical and ethical tool, aiming to support learning while also protecting horses when necessary.

Dialogue emerged as a central pedagogical strategy for relationship-building and promoting learning. Through ongoing communication before, during, and after lessons, instructors could read the group's needs and adjust accordingly. Reflective questions were used to promote student responsibility and awareness, and humor helped create a safe and inclusive learning environment.

Challenges identified included balancing the planned lesson structure with the need for spontaneous adjustments, maintaining student motivation over time, managing different ability levels within one group, and ensuring fairness.

The findings show that riding instructors' formal education provides a theoretical base, but key teaching skills such as situational judgement and individualized adaptation, develop mainly through professional experience. More experienced instructors demonstrated a stronger ability to integrate structure and flexibility.

The study concludes that the riding instructor's teaching is shaped by a complex interplay of structure, flexibility, and dialogue. Structure provides a clear framework, flexibility enables individual adaptation, and dialogue promotes relational learning. Riding instructors' ability to balance these aspects develops through practical experience grounded in quality education. Horse welfare emerges as an integral part of the teaching. The study also highlights the challenges riding instructors face in balancing a planned structure with the demand for flexibility when teaching heterogeneous student groups. This reflects the complexity of the profession and underscores the need to make the pedagogical work within riding schools more visible and further developed.

Keywords: Riding instructor, pedagogy, lesson structure, individual adaptation, communication, horse welfare, riding school, phenomenography

Innehållsförteckning

1. Inledning	7
1.1 Problem	9
1.2 Syfte	9
1.3 Frågeställningar	9
2 Teoriavsnitt.....	10
2.1 Utbildning till ridlärare	10
2.2 Lektionsstruktur och pedagogiska metoder	10
2.3 Lärstilar: lärande inom ridundervisning	13
2.4 Instruktioner	13
2.5 Ridlärares roll för att främja hästvälfärd	14
3 Material och metoder	16
3.1 Urval	16
3.2 Datainsamlingsmetod	16
3.3 Analysmetod	17
3.4 Etiska överväganden	18
4 Resultat	19
4.1 Presentation av intervjuerna	19
4.2 Presentation av observationerna	28
4.3 Sammanställning av intervjuer och observationer	33
5 Diskussion	35
5.1 Anpassning	35
5.2 Utmaningar.....	36
5.3 Utbildning	37
5.4 Hållbarhet.....	38
5.5 Styrkor och svagheter	39
5.6 Förslag på framtida studier	40
5.7 Slutsats	40
Referenser.....	42
Bilaga 1: Inledande intervju	44
Bilaga 2: Observationsprotokoll	45
Bilaga 3: Uppföljande intervju	46

1. Inledning

Ridundervisning har under lång tid präglats av en militär struktur (Thorell 2017). I modern tid sker nu ett skifte då nya krav ställs på rytтарutbildning och hästhållning ur ett hästvälfärdsperspektiv (Wolframm 2022). Trots att lärande har haft en central ställning som tema för forskning inom både psykologin och pedagogik har den pedagogiska situationen inom ridundervisning inte utvecklats nämnvärt (Lundesjö Kvart 2020).

I en studie av Maw (2012) har ridlektioner studerats ur ett pedagogiskt perspektiv och författaren visar hur coachen skiftar fokus under ridlektionerna så att hästen ibland är i fokus, ibland är rytteren i fokus och så nämns även att det kan vara ett ekipagefokus på lektionerna. När det kommer till det mer pedagogiska och didaktiska upplägget på undervisningen så hänvisar ridlärarna i den studien till hästarna och övningsupplägg. Med andra ord hade ridlärarna i studien av Maw (2012) inte en medveten struktur med ett pedagogiskt upplägg på sin undervisning. Resultat från Lundesjö Kvart (2013) visar också på att ridlärarna säger sig överlåta ”undervisningsansvaret” på hästarna genom övningsupplägget.

Lärande har dock i andra undervisningssituationer blivit belyst ur flera olika perspektiv och det finns till exempel forskning som visar att människor har olika lärstilar. Lärstilar innebär olika sätt för elever att motta, koncentrera sig på, bearbeta och lagra ny information. (Pettersen 2010)

Att ta hänsyn till lärstilar är viktigt för att skapa en effektiv och inkluderande undervisning. Genom att anpassa undervisningen till elevernas olika sätt att lära, ökar engagemanget och förbättras deras förståelse och prestationer. Genom att möta elevernas behov, oavsett om de lär sig visuellt, auditivt, kinetiskt eller taktilt, kan läraren ge alla elever bästa möjliga förutsättningar att nå sin fulla potential. (Pettersen 2010)

Att undervisa i grupp och ge varje elev goda förutsättningar att lära sig ställer höga krav på ridläraren. En studie från 2008 av Axelsson, Hansson & Lind som Ignérus (2018) presenterar i sitt examensarbete visade att ridlärare främst använder auditiva instruktioner, såsom verbala kommandon och förklaringar. Visuella instruktioner användes i andra hand, medan kinestetiska instruktioner var mycket sällsynta. Samtidigt visade resultatet att eleverna ansåg att de förstod instruktionerna bäst när de innehöll visuella inslag.

Ridundervisning är en komplex aktivitet där lärande sker genom ett samspel mellan elev, ridlärare och häst. Samtidigt som rytteren sitter på hästens rygg ska

ryttaren lära sig kommunicera med den. Detta innebär att lärandet sker genom att ryttaren hela tiden anpassar sig efter hästens reaktioner och ridlärarens instruktioner. Ridning och ridundervisning är alltså även en mobil aktivitet som sker under rörelse. (Lundesjö Kvart 2020)

Det finns en del forskning om hur ridlärare arbetar med att ge olika former av instruktioner till elever (Szczepek Reed 2023), samt hur de riktar instruktioner till individen vid gruppundervisning (Lundesjö Kvart 2020) men denna forskning är på en detaljnivå och hur lektionsplaneringen på en mer övergripande nivå påverkar den enskilde individen finns det inte så mycket forskning om.

Lundesjö Kvart (2013) beskriver att ridlärare även möter en bred variation av elever, både när det gäller ålder och erfarenhetsnivå. De undervisar allt från nybörjare till avancerade ryttare, och elevernas mål med ridlektioner kan skilja sig avsevärt. Ofta samlas dessa olika grupper inom samma lektion, trots försök till att skapa nivåanpassade grupper. Detta kräver noggrann planering och en djup kunskap om individers utveckling.

Lundesjö Kvart (2013) betonar vikten av pedagogisk utbildning för blivande ridlärare och fortbildning för yrkesverksamma ridlärare. En gedigen utbildning ger en stabil grund för att förstå metoder, planering och genomförandet av undervisningen. Utbildning har visat hjälpa ridlärare formulera tydliga mål, hålla fast vid intentioner och utveckla sin lärstil. Detta i sin tur skapar bättre fortsättningar för elevernas lärare och stärker kvalitén på ridundervisningen.

Samtidigt visar Sivars (2021) att praktisk yrkeserfarenhet utvecklar viktiga förmågor som ofta saknas hos nyutbildade ridlärare. Trots en gedigen utbildningsbakgrund uppgav de flesta nyexaminerade ridlärare i studien att de inte var tillräckligt förberedda på de vardagliga utmaningar som yrket innebär. Sivars (2021) menar att erfarna ridlärare beskriver att deras trygghet och handlingsberedskap ökar med tiden, då de bygger upp ett bagage och en verktygslåda av erfarenheter och lär sig mer hur man kan göra i olika situationer. Denna erfarenhet anses göra undervisningen smidigare och mer flexibel snarare än att följa en fast mall.

Forskning inom ridundervisning belyser vikten av kommunikation mellan tränare och ryttare, där både verbala och icke-verbala uttrycksformer används för att instruera, korrigera och förbättra ekipagets prestation (Lundgren 2017). Detta belyser kommunikationens centrala roll i ridundervisning, men lämnar samtidigt ett utrymme för vidare studier kring hur en strukturerad och pedagogiskt genomtänkt lektionsdesign påverkar inläring hos alla ålderskategorier.

1.1 Problem

Det finns begränsad forskning kring hur ridlärare strukturerar sina lektioner och pedagogiskt anpassar undervisning utifrån elevgrupp och nivå. För att säkerställa god hästvelfärd krävs duktiga ryttare, och för att utveckla duktiga ryttare behövs skickliga ridlärare. Till grund för fortsatt utveckling av ridlärarutbildningar behövs mer forskning om hur ridundervisning struktureras samt vilka olika pedagogiska metoder som tillämpas i praktiken.

1.2 Syfte

Detta arbete syftar till att undersöka och belysa hur ridlärare på ridskola strukturerar sina lektioner och pedagogiskt anpassar undervisning och övningar utifrån eleverna som individer samt grupperns utbildningsnivå.

1.3 Frågeställningar

Hur anser ridläraren att de anpassar sina lektioner beroende på elevgruppens nivå och erfarenhet?

Vilka är de största utmaningarna för ridlärare när det gäller att anpassa undervisningen till olika nivå och individer?

Påverkar utbildning valet av metodik och övning?

2 Teoriavsnitt

2.1 Utbildning till ridlärare

Vid Hästsportens folkhögskola erbjuds kurser i samarbete med Svenska Ridsportförbundet för att utbilda sig till Svensk Ridlärare (level ett till tre), där kursen avslutas med ett yrkesprov. Utbildningen betonar centrala områden såsom undervisningsmetodik, ridlära och didaktik, samtidigt som deltagarnas egen ridkompetens ges utrymme för utveckling. (Svenska Ridsportförbundet 2024)

För den som önskar en mer fördjupad akademisk utbildning inom området erbjuds även Hippologprogrammet, en treårig kandidatutbildning på universitetsnivå, som ges i samarbete mellan Sveriges lantbruksuniversitet (SLU) och riksanställningarna Flyinge, Strömsholm och Wången. Inom ramen för Hippologprogrammet erhåller studenten både breda och fördjupade kunskaper inom områden som rör hästen och hästhållning. Utbildningen utmärker sig genom integrationen mellan teori och praktik, vilket gör programmet unikt i sitt slag. Utbildningens övergripande mål är att förbereda studenterna för en professionell yrkesverksamhet inom hästnäringen (Sveriges lantbruksuniversitet 2024).

Under första året inom pedagogikkursen får studenten ingående kunskaper och mer teoretisk kunskap inom pedagogik och ledarskap (Strömsholm u.å). Inom kursen i årskurs två övas undervisningsmetodik genom både praktiska och teoretiska moment. Studenten övar på att planera undervisning som tar hänsyn till både individuella elever och efter gruppens behov och förutsättningar. Genom att analysera och anpassa undervisningen efter olika elever i en grupp utvecklar studenten sin pedagogiska förmåga. (Sveriges Lantbruksuniversitet u.å)

I årskurs tre fördjupas kunskaperna genom att studenten undervisar i de olika disciplinerna ryttare både individuellt i grupp och individuellt i grupp på en fördjupad nivå. Studenten får även träna på coaching av ryttare där han eller hon formulerar individuella utvecklingsplaner tillsammans med eleven. Vartefter utvärderar och analyserar studenten sin egen undervisningsinsats, lösningar på problem samt anpassningen till undervisningen. (Sveriges Lantbruksuniversitet u.å)

2.2 Lektionsstruktur och pedagogiska metoder

Waerner (2015) har genomfört en studie som bland annat visar hur ridlärare anpassar och använder sitt ledarskap under ridlektioner och betonar vikten av att ha en tydlig plan inför varje ridlektion. Samtidigt framhålls det att flexibilitet är

avgörande, då planen ibland kan behöva anpassas eller helt förändras beroende på faktorer som hästar, ryttare eller väderförhållanden.

I en studie av Lundesjö Kvart (2013) finns det olika synsätt hos ridlärare på hur strikt undervisningen bör planeras. Vissa ridlärare betonar vikten av noggrant planerade övningar som bygger på en logisk progression, där enklare moment som volter och ställning förbereder mer avancerade rörelser, som öppna. Detta hjälper eleverna att förstå och tillämpa de tekniska aspekterna genom upprepning och association. Andra ridlärare menar att allt inte kan planeras i detalj, eftersom oförutsedda faktorer ofta påverkar lektionerna. De förespråkar en mer flexibel undervisning baserad på erfarenhet och rutin, där för mycket planering kan vara kontraproduktivt.

Lundesjö Kvart (2013) skriver att ridlärare förlitar sig mycket på en samling av beprövade övningar, ofta kallad en "övningsbank", som används för att strukturera ridlektioner. Ridlärarna menar att dessa övningar hjälper både hästar och elever att lära sig genom repetition och progression. Hästarna känner igen övningarna, vilket underlättar undervisningen. Det framgår även i studien att planeringen av övningarna ofta sker gemensamt på ridskolorna för att skapa kontinuitet för hästarna.

En välstrukturerad ridlektion har en betydande inverkan på hästens och ryttarens prestation och kommunikation. Byström et al. (2025) visar att ridlärare påverkar både rörelsemönster och tygelspänning hos sina elever, och att en genomtänkt lektionsstruktur bidrar till en mer följsam och harmonisk ridning. I studien framkommer det att ridlärare som ägnade mer tid åt förberedande övningar, såsom skritarbete och gradvisa övergångar, lyckades skapa en mer symmetrisk och regelbunden gångart hos hästarna. Dessutom visar studien att en gradvis uppbyggnad av övergångsövningar leder till minskad tygelspänning. Studien indikerar även att ridlärare kan påverka elevernas sätt att kommunicera med hästen genom att strukturera lektionen på ett sätt som minskar behovet av starka hjälper, vilket indikerar att en mer genomtänkt progression i undervisningen kan förbättra ryttarens sits och inverkan. Detta kan i sin tur kan leda till ökad följsamhet och minskad fysisk belastning på hästen.

Byström et al. (2025) betonar också att ridlärare inte nödvändigtvis delar en enhetlig undervisningsmetod, utan att deras strategier ofta baseras på individuell erfarenhet. Studien visar dock att vissa lektionsupplägg är mer effektiva än andra när det gäller att förbättra hästens rörelser och minska tygelspänningen. Detta tydliggör vikten av att reflektera över undervisningsstrategier för att utveckla ridlärarens pedagogiska förmåga.

Sammanfattningsvis visar studien att en genomtänkt lektionsstruktur, där övningarna byggs upp successivt och där stor vikt läggs vid förberedelse, kan leda till mer effektiva hjälper, bättre rörelsemönster hos hästen och en mer harmonisk kommunikation mellan häst och ryttare. Därför bör ridlärare noggrant planera sina lektioner för att optimera både inläring och hästvälfärd. (Byström et al. 2025)

Utöver en genomtänkt lektionsstruktur finns även pedagogiska metoder som är avgörande för en framgångsrik ridundervisning. Lundesjö Kvart & Melander Bowden (2022) beskriver att reflektion spelar en central roll i ridundervisningen och används som ett verktyg för att utveckla ryttarens känsla och förståelse. I studien beskrivs användandet av reflektion där lärare och elever tillsammans bedömer och analyserar övningars genomförande innan ridläraren ger feedback på vad som behöver förbättras. Genom denna dialog möjliggörs en fördjupad förståelse av ridkänslan och eleven ges möjlighet att justera sin ridning utifrån hästens respons och ridlärarens feedback.

Studien visar att reflektion i ridundervisning inte endast handlar om eftertanke, utan är en dynamisk och interaktiv process där läraren genom frågor, metaforer och instruktioner hjälper eleven att utveckla sin känsla för ridning. På detta sätt blir reflektion ett viktigt pedagogiskt redskap för att synliggöra och konkretisera den annars abstrakta och svårfångade kunskapen om ryttarkänsla. (Lundesjö Kvart & Melander Bowden 2022)

Lundesjö Kvart och Melander Bowden (2022) förklarar i sin studie att feedback är en central del av ridundervisning och används för att instruera och utveckla ryttarens känsla för hästens rörelser. Ridlärare ger återkoppling genom verbala instruktioner, metaforer och "*online instructions*", instruktioner som ges i realtid medan eleven rider. På detta sätt kan elever anpassa sin sits, balans och hjälper för att bättre kommunicera med hästen. I studien framgår det att ridläraren observerade både hästens och ryttarens rörelser under lektionen och gav kontinuerlig feedback för att forma elevens förmåga att känna och tolka hästens signaler. Denna process beskrivs som att forma ekipaget genom återkommande korrigeringar och vägledning. Feedback blir ett avgörande verktyg för att skapa förståelse och utveckla den så kallade ryttarkänslan, eftersom ridning är en form av kroppsligt inlärd kunskap som ofta är svår att sätta ord på. (Lundesjö Kvart & Melander Bowden 2022)

Nilsson (2005) betonar för att en grupp ska arbeta och lära sig effektivt krävs tydliga mål samt en konkret förståelse för vad dessa innebär och vilken insats som förväntas av varje individ. Detta kan belysa vikten av att sätta mål för ridlektionen. Målet skapar motivation och vägleder arbetet i rätt riktning. Maw (2012) beskriver att Harris et al. (2001) menar att tydligt definiera målen för

ridlektionen redan i inledningsskedet, minskar osäkerheten i lärandeprocessen. Detta understryker hur avgörande det är att formulera tydliga mål i början av ridlektionen, då det inte bara skapar motivation och struktur utan också minskar osäkerheten i lärandet.

2.3 Lärstilar: lärande inom ridundervisning

Lärande inom ridundervisning kan förstås utifrån de olika lärstilar och faktorer som finns om inläring. Fysiologiska faktorer kan ha en viktig roll i ridundervisning eftersom inläring sker genom olika sinnen enligt Pettersen (2010). VAKT-modellen, som han presenterar, är inom de fysiologiska faktorerna och identifierar fyra huvudsakliga lärstilar som kan tillämpas inom ridundervisning. Visuell (V), skulle kunna betyda att en ryttare lär sig bäst genom att se på andra ryttare, videoklipp eller demonstrationsövningar. Auditiv (A), kan tolkas som att lärande sker främst genom att lyssna på instruktioner från ridläraren. Kinestetisk (K), skulle kunna vara att inläring sker genom fysisk aktivitet, där ryttaren utvecklar sina färdigheter genom upprepade praktiska moment. Taktil (T), skulle kunna kopplas till ridundervisning genom att ryttaren känner hästens rörelser, att lärandet förstärks genom fysisk interaktion med hästen.

Pettersen (2010) beskriver även emotionella faktorer såsom motivation, uthållighet och behov av struktur, vilket kan tolkas vara avgörande för framgång inom ridundervisning. Det skulle kunna betyda att en motiverad ryttare är mer benägen att träna regelbundet och utveckla sina färdigheter, medan en hög grad av uthållighet krävs för att hantera motgångar och fortsätta utvecklas. Miljömässiga faktorer som Pettersen (2010) beskriver, såsom ljudnivå och omgivningens utformning, kan ha en betydande inverkan på människans inlärningsförmåga, alltså ryttaren. Vissa individer presterar bättre i en lugn och strukturerad miljö, medan andra har en högre tolerans för störningar och anpassa sig till yttre påverkan.

Genom att förstå lärandeteorier kan ridläraren anpassa sin undervisning efter individuella behov, vilket möjliggör en mer effektiv och individanpassad ridlektion. En medveten tillämpning av olika lärstilar bidrar till att optimera inläringen och skapa en mer inkluderande undervisningsmiljö för ryttare med varierande förutsättningar.

2.4 Instruktioner

Under grupplektioner i ridning rör sig eleverna samtidigt på ridbanan medan de får instruktioner för olika övningar, antingen individuellt eller i grupp (Lundesjö Kvart 2020). Lundesjö Kvart (2020) refererar även till en annan studie där de

analyserar hur en grupp personer under ett museibesök organiserar sin rörlighet. Personerna orienterade sig både mot gruppmedlemmarnas handlingar och mot konsten de tittade på. Lundesjö Kvart (2020) refererar även till ett citat från Haddington et al. (2014) *“I mobila grupper samordnar människor inte bara sin mobilitet med avseende på andra fordonsenheter, utan justerar och omorganiserar också sina handlingar, mednärvaro och rörlighet med avseende på medlemmarna i gruppen.”* Detta indikerar på att eleverna under ridlektioner tar hänsyn till både sin egen rörelse på hästen, de andra ryttarna i gruppen men även instruktören.

Analysen av Lundesjö Kvart (2020) fokuserar på interaktionen mellan ridlärare och elever under en ridlektion med övningar på en volt. Ridläraren står utanför volten och ger instruktioner när eleverna kommer nära henne. Detta skapar möjlighet för både grupp- och individuell instruktion. Genom att växla mellan tonläge och kroppsliga handlingar kan ridläraren skapa instruktionsutrymmen där individuella korrigeringar ges, exempelvis när en elev behöver korrigera sina tyglar och ridläraren säger till eleven med en tystare röst. Eleverna visar delaktighet genom att snabbt anpassa sig. Analysen betonar också vikten av timing i instruktionerna för att skapa en effektiv och dynamisk undervisning.

I Lundesjö Kvarts (2020) resultat, framkommer det att under ridlektionerna började ridläraren med att ge individuella instruktioner till en elev och återkopplade sedan tillbaka till tidigare instruktioner. Detta visade att eleverna borde lyssna på alla instruktioner som ges under ridlektionen, inte bara den som ges till eleven själv och gruppen. Under ridlektionen förekom ständiga övergångar mellan individuella instruktioner och instruktioner i grupp. Ridläraren använde en ridlärarröst som är starkare under instruktioner riktade till gruppen, det gör att instruktioner för gruppen skapar gemensamma mål. Samtidigt som gruppen utför en instruktion från ridläraren kan varje individ arbeta med att utveckla sig själv genom individuella instruktioner från ridläraren.

Lundesjö Kvart (2020) sammanfattar att artikeln visar hur ridläraren och eleverna tillsammans skapar undervisningsutrymmen, som är begränsade. Genom snabb och tajmad respons utnyttjas varje tillfälle för individuell instruktion, vilket stödjer elevernas utveckling i ridning. Studien understryker hur deltagarna i mobila grupplektioner samarbetar för att göra både individuella och gruppbaseade instruktioner, där ridläraren och eleverna aktivt orienterar sig mot varandra och arbetar tillsammans.

2.5 Ridlärares roll för att främja hästvälfärd

Wolframm (2024) motiverar vikten av ridlärares roll för att främja hästvälfärd på flera sätt. Studien understryker att ridlärare inte bara ska fokusera på tekniska

aspekter av ridning, utan även integrera undervisning om hästhållning, skötsel och välfärd. Detta innebär att eleverna får en mer komplett förståelse för vad det innebär att ta hand om en häst på ett ansvarsfullt sätt.

Wolframm (2024) lyfter även i sin studie att ridlärare bör främja en relation baserad på harmoni och samarbete mellan häst och ryttare. Genom att betona mjukare metoder och förståelse för hästens beteende, kan ridlärare hjälpa eleverna att utveckla en mer etisk och hästvänlig rid stil. Wolframm (2024) menar att ridlärare har en viktig uppgift i att lära ut korrekt användning av hjälper, såsom tygel och skänkelhjälp. Detta minskar risken för missförstånd och obehag för hästen. Studien noterar dock en skillnad mellan idealisk användning och faktisk tillämpning, vilket understryker behovet av bättre utbildning.

Wolframm (2024) betonar vikten av korrekt passform på utrustningen och menar att ridlärare även bör ha en omfattande förståelse för olika typer av utrustning och hur de används säkert för att undvika smärta eller skada på hästen. Samtidigt visar studien på delade meningar om användningen av träningshjälpmedel, så som spö, sporrar och hjälptyglar. Ridlärare kan spela en viktig roll i att öka medvetenheten om de etiska aspekterna av olika hjälpmedel och hjälpa eleverna att fatta välgrundade beslut.

Sammanfattningsvis visar studien av Wolframm (2024) att ridlärare har en central roll i att främja hästvälfärd genom utbildning, etisk medvetenhet och praktisk tillämpning av hästvänliga metoder. Genom att integrera dessa aspekter i sin undervisning kan ridlärare bidra till att skapa en mer ansvarsfull och hästvälfärdsfokuserad hästsportgemenskap.

3 Material och metoder

Denna studie syftar till att undersöka och belysa hur ridlärare på ridskola strukturerar sina lektioner och pedagogiskt anpassar undervisning och övningar utifrån eleverna som individer samt grupperns utbildningsnivå. För att uppnå detta har en kvalitativ metod använts, bestående av semistrukturerade intervjuer och observationer.

3.1 Urval

Studien omfattar sex ridlärare från fyra olika ridskolor i Västmanland och Södermanland. För att säkerställa deltagarnas anonymitet har samtliga namn bytts ut mot kodnamn, Ridlärare 1 till 6 och ingen information som kan identifiera person eller arbetsplats presenteras. Alla deltagare har lägst utbildning Svensk Ridlärare level två och en yrkeserfarenhet som varierade mellan sex och 33 år.

3.2 Datainsamlingsmetod

3.2.1 Pilotintervju

Innan de egentliga intervjuerna genomfördes en pilotintervju i syfte att säkerställa att intervjufrågorna genererade relevant och önskvärd data. Den person som deltog i pilotintervjun är utbildad Svensk Ridlärare level tre och har över 30 års erfarenhet inom yrket, vilket bedömdes bidra med hög grad av sakkunskap och kontextuell relevans. Pilotintervjun visade att frågorna fungerade väl och resulterade i den typ av data som eftersträvades, varför inga större justeringar behövde göras inför de riktiga intervjuerna.

3.2.2 Inledande intervjuer

Intervjuerna spelades in med hjälp av röstmemo på Iphone. Intervjuerna syftar till att få en förståelse för ridlärarnas planering, pedagogiska strategier och deras syn på anpassning av undervisningen. Intervjuerna är semistrukturerade, vilket innebär att ett antal förutbestämda frågor ställdes, med utrymme för följdfrågor utifrån respondenternas svar (Patel & Davidson 2011). Intervjumallen finns som bilaga (1: Inledande intervju).

3.2.3 Observationer

Efter de inledande intervjuerna genomfördes observationer av varje enskild ridlärarens lektioner. Lektionerna var på varierad nivå och ålderskategori med blandade ämnen som hoppning, dressyr och inslag av *Working Equitation*. Syftet

med observationerna var att se hur ridlärarna omsätter sina pedagogiska strategier i praktiken och hur de anpassar undervisningen efter elevgruppens nivå. Observationerna skedde utan direkt påverkan på undervisningen och dokumenterades genom fältanteckningar. Ett framtaget observationsprotokoll användes också för att inte missa detaljer som kunde följas upp från intervjuerna. Observationsprotokollet finns som bilaga (2: Observationsprotokoll).

3.2.4 Uppföljande intervjuer

Efter respektive observation genomfördes en andra intervju med samma ridlärare. Syftet med dessa intervjuer var att diskutera och reflektera över de observerade lektionerna för att få en djupare förståelse för deras val av övning, undervisningsmetoder och anpassningar. En intervjumall för den uppföljande intervjun finns som bilaga (3: Uppföljande intervju).

3.3 Analysmetod

Fenomenografi är en kvalitativ forskningsmetod som syftar till att identifiera och analysera på vilka olika sätt människor uppfattar ett fenomen (Patel & Davidson 2011). Denna analysmetod har använts för att tolka det transkriberade materialet från intervjuer och observationer med fokus på ridlärarnas lektionsstruktur, pedagogiska strategier och deras syn på anpassning av undervisningen. Analysen genomförs i fem steg (Patel & Davidson 2011).

Första steget i analysen innebar att vi noggrant läste igenom det transkriberade materialet för att få en övergripande förståelse av innehållet. Här noterades initiala reflektioner och potentiella mönster som relaterar till hur ridlärare planerar och genomför sina lektioner samt deras pedagogiska val. I *andra steget* identifierades delar av materialet där deltagarna uttrycker sina uppfattningar (Patel & Davidson 2011) om sina undervisningsstrategier, lektionsupplägg och anpassningar för olika elever. Dessa utsagor markerades och extraherades för vidare analys. I *tredje steget* grupperades de identifierade utsagorna i beskrivningskategorier baserat på likheter och skillnader i sättet ridlärare talar om sin undervisning. Efter att kategorierna har identifierats organiserades de i *fjärde steget* genom en induktiv process för att visa variationer i ridlärarnas undervisningsstrategier. Här har skillnader mellan undervisningsmetoder identifieras samt tankar om lektionsstruktur och hur pedagogiska anpassningar används till elever med olika förutsättningar. I det *femte steget* innebar att ett utfallsrum skapades, vilket är en sammanställning av de olika beskrivningskategorierna och deras relationer (Patel & Davidson 2011). Detta ger en bild av de olika sätt som ridlärare uppfattar och tillämpar undervisningen, strukturerar sina lektioner och genomför pedagogiska anpassningar för att optimera lärandet hos eleverna.

Genom denna metod har en djupare förståelse för hur ridlärare på ridskola strukturerar sina lektioner och pedagogiskt anpassar undervisning utifrån elevgrupp och nivå kunnat uppnås. Detta kan användas för att dra slutsatser och diskutera implikationer för forskning och praktik inom pedagogik vid ridundervisning.

3.4 Etiska överväganden

Studien har genomförts med hänsyn till etiska principer enligt Vetenskapsrådet (2024). Deltagandet var frivilligt och samtycke inhämtades efter att deltagarna informerats om syfte, villkor och rätt att när som helst avbryta sin medverkan. För att skydda deltagarnas integritet hanterades allt material konfidentiellt. Identiteter anonymiserades genom fingerade namn och borttagning av känsliga uppgifter. Dessa åtgärder syftar till att minimera risker och säkerställa att forskningen bedrivs med respekt för individens rättigheter (Vetenskapsrådet 2024).

4 Resultat

Resultatet presenteras utifrån de fenomen som identifierats i studiens datamaterial. Resultatet är uppdelat i tre delar: I den första delen redovisas de fenomen som framkommit i intervjuerna med bäring på studiens frågeställningar. I den andra delen presenteras hur dessa fenomen kommit till uttryck under observationerna. Slutligen följer en sammanställning där intervjuer och observationer kopplas i relation till varandra. Denna struktur syftar till att ge en tydlig och systematisk framställning av studiens huvudsakliga fynd.

4.1 Presentation av intervjuerna

Fenomenen som framkommit i intervjuerna är: **lektions- och övningsupplägg, mottaglighet för instruktioner, kommunikation, feedback, hästtilldelning och ridlärarens utbildning och erfarenhet**. Dessa fenomen har sedan delats in i kategorier.

4.1.1 Lektions- och övningsupplägg präglas av en medveten balans mellan struktur och flexibilitet

Analysen av intervjuerna visar även att ridlärarnas **lektions- och övningsupplägg** präglas av en medveten balans mellan struktur och flexibilitet. Tre huvudsakliga kategorier framträdde ur fenomenet: **planering, stegvis uppbyggnad och progression, anpassning efter nivå, samt självständighet och ansvar**.

Samtliga ridlärare betonar vikten av noggrann planering, både på lång och kort sikt. Ridlärarnas undervisning utgår från en terminsplanering som fungerar som en övergripande ram. Denna struktur kombineras med en mer detaljerad lektionsplanering som ofta justeras utifrån dagsaktuell information om gruppens sammansättning och hästarnas form. I vissa fall sker planeringen så nära som samma dag, enligt vissa ridlärare.

Lektionerna följer vanligtvis en tredelad struktur: inledning med framridning, därefter huvudövning och avslutning. Framridningen är tänkt att förbereda häst och ryttare för lektionens fokusområde. Ridlärare 1 förklarar att det alltid finns en plan, men innehållet kan behöva anpassas under lektionens gång beroende på dagsform hos ekipagen. Flera ridlärare poängterar att övningarna utformas för att vara tydliga även för hästarna, vilket de menar i sin tur stärker ryttarnas inläring. På vissa ridskolor används gemensamma mallar, exempelvis för hoppövningar, som sedan anpassas till varje elevgrupps nivå. Ridlärare 2 framhåller hur detta

skapar både trygghet och igenkänning för hästarna, samtidigt som det stödjer elevernas utveckling.

Ett återkommande tema i intervjuerna är vikten av en gradvis och pedagogiskt genomtänkt progression inom lektionen och övningarna. Ridlärare arbetar medvetet med att inleda övningar i skritt för att skapa förståelse, både hos ryttare och häst, innan momentet byggs upp i svårighetsgrad genom ökad gångart. Ridlärare 1 förklarar hur eleverna först får rida vägarna i skritt innan ytterligare moment läggs till, även vid mer avancerade övningar som galoppfattningar. Ridlärare 4 understryker vikten av att introducera komplexa rörelser i långsammare gångarter för att skapa kontroll och förståelse, med exempel på hur bakdelsvändningar används som förberedelse inför galoppiruetter. Ridlärarna använder sig också av förberedande moment inför en övning. Ridlärare 2 beskriver ett exempel där eleverna ombeds flytta hästen undan skänkelns längs fyrkantspåret som förberedelse inför en framdelsvändning. På så vis uppstår en dialog mellan häst och ryttare enligt ridläraren: *"Förstår du när jag lägger till sidoförande skänkel? Ja, säger hästen. Tack, säger ryttaren."* Enligt Ridlärare 3 sker progressionen främst genom förändrade vägval och hinderkombinationer inom hoppning snarare än höjd: *"Hellre en svårare väg och lägre hinder än en enkel väg och höga hinder."*

Anpassning till elevens nivå sker ofta inom ramen för samma övning. Ridlärare 1 ger exempel på hur vissa elever rider övningen utan galopp, medan andra elever utmanas att lägga till galoppmoment. Ridlärare 2 använder skänkelvikning på olika linjer beroende på ryttarens erfarenhet från enklare hörnlinjer till längre diagonaler, och ibland får vissa elever istället rida öppna för ytterligare utmaning.

Flera ridlärare beskriver hur de successivt överlåter mer ansvar till eleverna, särskilt i tävlingsgrupper eller grupper med mer erfarna ryttare. Ridlärare 5 förväntar sig exempelvis att ryttare i tävlingsgrupper ska kunna värma upp sina hästar själva, medan Ridlärare 6 låter mer erfarna elever disponera framridningen efter egen plan inom givna tidsramar. Detta självständighetsfrämjande arbete syns även i hur övningarna förbereds. Ridlärare 2 betonar vikten av att ryttarna inte enbart följer instruktioner, utan själva reflekterar över syftet med övningen: *"Hur förbereder du dig och din häst inför huvuduppgiften?"*. Ridlärare 1 arbetar liknande med erfarna ryttare, och inleder ofta med att fråga: *"Vad har du för plan med framridningen idag?"*. Ridlärarna menar att på så vis främjas elevens aktiva deltagande och förståelse, vilket ses som ett viktigt mål i ridundervisningen. En särskild utmaning beskrivs i att fortsätta motivera och utveckla elever som ridit länge på ridskola. Dessa ryttare har ofta högre förväntningar, samtidigt som ridläraren måste ta hänsyn till begränsningar i hästmateriel och lektionsutrymme. Ridlärare 1 förklarar: *"Hästarna kan ju inte gå mer än de gör, fortfarande ska det*

vara ryttarutbildning." Ridlärarna menar att det blir därför viktigt att arbeta med att utveckla elevens förståelse, reflektion och självständighet snarare än att enbart öka den fysiska utmaningen. Att hitta rätt nivå av kravställning beskrivs även som komplext. Ridlärare 1 påpekar vikten av att tolka subtila signaler för att avgöra om en elev behöver utmanas mer eller om det riskerar att slå tillbaka: *"De här små, små tecknen på att nej men den här eleven ska inte pressas så hårt men den här behöver pressas för att den kommer ledsna annars."*

Sammanfattningsvis präglas ridlärarnas lektionsupplägg av en tydlig struktur i kombination med situationsanpassad flexibilitet. Planeringen sker i flera steg från terminsplanering till lektionsplanering och anpassas efter både elevens och hästens förutsättningar. Progression byggs in i övningarna genom en pedagogisk upptrappning, och eleverna uppmuntras till självständighet i takt med sin utveckling.

4.1.2 Anpassning efter mottaglighet för instruktioner

En central aspekt som återkom i flera ridlärares beskrivningar rörde elevens ***mottaglighet för instruktioner***, det vill säga när elever är som mest benägna att ta till sig och omsätta instruktioner i praktiken. Tre huvudsakliga kategorier kunde urskiljas inom ramen för detta fenomen: hur instruktionerna gavs i relation till ***elevens individuella förutsättningar*** och beroende på ***elevens ålder och erfarenhetsnivå***. Samtidigt beskrivs det att det är en stor utmaning ***att undervisa elever som inte är mottagliga*** för instruktion.

Flera ridlärare betonar vikten av att anpassa undervisningen efter elevers olika sätt att ta in information. Ridlärare 5 beskriver hur hen med tiden utvecklat sin pedagogik för att möta olika inlärningsstilar och numera kombinerar visuella, auditiva och kinestetiska metoder: *"Vissa lär sig genom att höra, andra behöver se, och vissa vill titta på en bild."* För att förtydliga instruktioner och förstärka förståelsen visar ridläraren ibland momenten till fots eller från hästryggen, och använder även taktil feedback, exempelvis för att hjälpa elever att hitta rätt sits. Ridlärare 5 framhåller även att hen blivit mer flexibel i sitt sätt att ge instruktioner och har lärt sig att uttrycka samma sak på flera olika sätt, beroende på elevens behov. Ett konkret exempel på tillämpning är att ridläraren börjat sätta upp en lapp i stallet inför lektionerna, där det tydligt framgår vad eleverna ska göra under ridpasset, tillsammans med en bild som illustrerar övningen. Denna förberedande information menar ridläraren fungerar som ett komplement till den muntliga genomgången under lektionen.

Att skapa en rättvis och balanserad lärandemiljö genom att ge alla elever lika mycket instruktioner menar ridlärarna kan vara en utmaning. Vissa elever tenderar att ta mer plats, vilket kan leda till att andra hamnar i skymundan. Ridlärare 2

lyfter detta dilemma: *"Det kan vara lätt hänt att de som faktiskt gör rätt, som gör det de ska, inte får lika mycket som de egentligen skulle ha – för att andra elever tar så mycket fokus."* Även Ridlärare 1 uttrycker liknande tankar: *"Man går ju in och såklart försöker behandla alla lika"*, men menar att det kan vara svårt när elevernas behov varierar.

Vidare framkommer det att ridlärare ofta anpassar instruktioner efter elevers fysiska och mentala förutsättningar, inklusive elever med funktionsvariationer. Ridlärare 4 ger exempel på en elev med hjärtfel, där lektionens innehåll anpassades utifrån elevens kapacitet: *"Då får man ju instruera – men du gör så mycket som du kan."* Ridlärare 5 beskriver hur hen genom erfarenhet blivit bättre på att läsa av och förstå människor, och betonar vikten av detta vid undervisning av elever med exempelvis ADHD eller andra neuropsykiatriska funktionsvariationer.

Elevers individuella förutsättningar framstår som avgörande för hur instruktioner bör utformas och därmed också utefter elevernas ålder och erfarenhet. Inför ett nytt moment, såsom galoppfattning, beskriver Ridlärare 2 att det inte är effektivt att ge för många instruktioner i förväg, eftersom eleverna ofta är fokuserade på själva momentet. Ridläraren menar att det istället är mer ändamålsenligt att hålla instruktionerna kortfattade till en början och sedan utveckla dem efter att eleverna fått testa övningen.

Ridlärare 3 påpekar att användningen av facktermer bör begränsas i undervisningen av barn, och att mer målade och konkreta instruktioner ofta är mer effektiva. Det kan därför vara viktigare att eleverna förstår övningen än att instruktionerna är tekniskt korrekta från början. Ridlärare 4 menar att äldre och mer rutinerade elever efterfrågar korrekta och detaljerade instruktioner, vilket ställer högre krav på lärarens tydlighet. Samtidigt påpekar Ridlärare 1 att vuxna nybörjare ofta har god teoretisk förståelse, men att den praktiska tillämpningen försvåras av fysiska utmaningar såsom balans och kroppskontroll. Detta påverkar deras förmåga att omsätta instruktioner i praktiken i realtid.

Att undervisa elever som inte är mottagliga för lärande framställs som en av de största pedagogiska utmaningarna. Det kan röra sig om elever som saknar motivation, visar ointresse eller anser sig vara "färdiglärda". Ridlärare 6 uttryckte detta tydligt: *"Den största utmaningen är när man ska försöka utbilda och lära elever som kanske inte alltid är mottagliga för det."* Ridläraren menar att det kräver stort tålamod, pedagogisk flexibilitet och ibland en förmåga att *"bita sig i tungan"*.

Sammanfattningsvis visar ridlärarnas beskrivningar att elevens mottaglighet för instruktioner är central i ridundervisningen och påverkas av en rad faktorer

särskilt ålder, erfarenhet och individuella förutsättningar. Instruktionernas utformning behöver därmed, enligt ridlärarna, anpassas både språkligt och innehållsmässigt utifrån elevens specifika behov och förutsättningar.

4.1.3 Kommunikation som pedagogiskt verktyg

Kommunikation framträdde som ett centralt verktyg i ridlärarnas pedagogik, med syfte att skapa förtroende, anpassa undervisningen och främja lärande. Analysen har identifierat flera återkommande kategorier som speglar hur ridlärarna aktivt använder kommunikationen i sitt arbete med eleverna. Dessa kategorier är: **relationsskapande kommunikation, dialog och elevdelaktighet, användning av humor, anpassad kommunikation och kommunikation i genomgångar.**

Samtliga ridlärare betonar vikten av att lära känna sina elever både vad gäller deras kunskapsnivå och personlighet som en förutsättning för att individanpassa undervisningen på ett meningsfullt sätt. Ridlärare 2 uttrycker det kortfattat: *"Man måste ju anpassa undervisningen efter kunskapen hos eleverna."* Ridlärare 1 framhåller att det krävs tid för att kunna avgöra vad varje elev behöver, både i sin ridning och i sitt lärande. Hen betonar också vikten av att uppmärksamma alla elever, inte bara de som är mest synliga: *"Alla är ju olika individer... vissa är jätteambitiösa men uttrycker ingenting."* Flera ridlärare återkommer till vikten av att aktivt inkludera även tystare elever och motverka att de mest verbala får dominera. Flera ridlärare beskriver hur de medvetet använder vardaglig konversation som ett sätt att bygga relationer och skapa trygghet. Ridlärare 1 lyfter vikten av att föra en dialog innan lektionen för att känna in elevernas dagsform och därmed anpassa undervisningen. Samtidigt konstaterar hen att detta kan vara utmanande i början, innan elevernas behov blivit tydliga: *"Man går ju in och såklart behandlar alla lika. Men de har ju olika behov och lär sig på olika sätt, och det lär man ju sig med tiden."* Ridlärare 3 berättar att hen brukar *"intervjua och känna lite på pulsen"* under framskrittningen, för att skapa en känsla för elevernas sinnesstämning. På liknande sätt förklarar Ridlärare 4 att hen ofta samtalar om vardagliga ämnen, som till exempel *"hundagility eller hästarnas hälsa"*, för att skapa en lättsam och avspänd atmosfär. Ridlärarna menar att kommunikationen inte enbart är ett pedagogiskt verktyg, utan även ett medel för att etablera en öppen och förtroendefull relation.

Ridlärarna betonar att förmågan att hantera motgångar är en viktig del av elevernas utveckling, att kommunikation även används för att stödja elevernas emotionella utveckling. Ridning är en sport där både ryttare och häst kan ha svackor, och lärarna ser det som en central uppgift att normalisera detta. Ridlärare 5 uttrycker det så här: *"Du kan inte vara bäst alltid, för då kommer du inte utvecklas. Du måste våga vara sämst ibland."*

Ett återkommande inslag i intervjuerna är vikten av att eleverna själva får uttrycka sina upplevelser och reflektera över sin ridning. Ridlärare 5 betonar vikten av att inte föregå elevens tankar, utan uppmuntra dem att själva sätta ord på sina upplevelser. Denna form av dialog ses som ett sätt att öka elevens engagemang och självständighet i lärandeprocessen. Det framgår även att dialogen inte begränsas till ridlektionens ram. Ridlärare 2 berättar att hon har regelbunden SMS-kontakt med eleverna, exempelvis vid frånvaro eller önskemål om hästbyte: *"De messar mig om de inte kommer eller om de vill byta häst."*

Flera ridlärare använder humor som ett medvetet grepp för att minska press och skapa ett mer tillåtande klimat i ridundervisningen. Ridlärare 4 beskriver hur hon skämtar med äldre elever och nybörjare: *"De här gamla tanterna tycker det är askul att skämta."* Humor beskrivs som ett verktyg för att släppa på prestationskrav och öka glädjen i undervisningen, särskilt i grupper där nervositet eller höga förväntningar förekommer.

Ridlärarna anpassar sin kommunikation efter elevens ålder, kunskapsnivå och individuella behov. Ridlärare 3 lyfter vikten av ett enklare och mer lekfullt språk i undervisningen av barn, medan vuxna nybörjare kan bemötas med en mer direkt och reflekterande ton. Ridlärare 1 beskriver det som att det krävs en *"ytterligare pedagogik"* i mötet med vuxna elever: *"De kan man ju prata med på ett annat sätt än vad man kan med barn som är nybörjare."*

En återkommande modell är hur kommunikationen sker i genomgångar, där alla ridlärare framhåller att tydligt förklara *vad* som ska göras, *varför* och *hur* det ska utföras. Hur genomgången organiseras beror på elevens nivå och övningens komplexitet. För yngre elever eller nybörjare handlar genomgångarna ofta om att visa övningarna praktiskt för att göra dem lättare att förstå. Ridlärare 1 förklarar att hen alltid försöker konkretisera innehållet: *"Jag brukar i alla fall försöka med det jag kan, alltså antingen gå vägen eller visa med häst uppsuttet eller från marken."* För mer erfarna elever eller grupper med god teoretisk grund blir genomgångarna ofta mer diskussionsbaserade och reflekterande. Ridlärare 2 menar att hon då kan överlåta mer ansvar till eleverna själva: *"Man kan lämna över mycket mera till de avancerade."* Genomgången fokuserar i dessa fall mer på att stimulera en medveten och reflekterande process, där eleverna själva får formulera *varför* och *hur*.

Typ av uppställning under genomgången är ett pedagogiskt verktyg för att styra uppmärksamheten enligt ridlärarna. Ridlärare 6 berättar att hen alltid samlar eleverna i en uppställning, ofta vid mittvolten. Fler ridlärare väljer andra former, där eleverna får skritta under genomgången, särskilt i barngrupper. Ridlärare 4 menar att barn ofta lyssnar bättre när de får röra sig samtidigt: *"Jag gör inte enligt*

lag att man ska ställa upp dem på medellinjen... barn har det enklare om de får skritta och göra något samtidigt som de lyssnar."

Sammantaget framstår kommunikationen som en mångsidig och medvetet använd del av ridlärarnas pedagogiska arbete. Genom att skapa relationer, uppmuntra dialog, använda humor och anpassa språk och genomgångar efter elevens behov, menar ridlärarna att kommunikationen bidrar till ett tryggt och utvecklingsfrämjande lärandeklimat.

4.1.4 Feedback är ett centralt verktyg

Feedback framstår som ett centralt verktyg i ridlärarnas undervisning, oavsett elevens nivå. Samtidigt visar det sig att de två kategorierna **feedbackens form och innehåll** samt **tidpunkt** varierar beroende på elevens erfarenhet, lektionens innehåll och stundens behov.

Ridlärarna beskriver att för nybörjare och barn används ofta en enklare feedback, där fokus ligger på upplevelse: *"Vad var roligast idag?"*. Ridlärare 1 beskriver detta som en metod för att skapa trygghet och en positiv upplevelse, vilket i sig är en viktig del av lärandet. Med mer rutinerade elever utvecklas feedbacken till att bli mer analytisk och reflekterande. Ridlärare 1 ställer frågor som kräver att eleverna kopplar samman tidigare lektioners innehåll med den aktuella: *"Kommer du ihåg vad du fick jobba med förra gången, hur kan du ta upp det idag?"* eller *"Vad tar du med dig till nästa gång?"*. På det viset menar ridlärarna att elever tränas i att själva ta ansvar för sin progression. Flera ridlärare lyfter även vikten av att anpassa feedbacken utifrån dagsform hos elever. Ridlärare 1 uttrycker att elever vissa dagar är mer mottagliga för konstruktiv kritik, medan andra tillfällen kräver en varsammare approach.

Flera ridlärare beskriver ett återkommande mönster där feedback ges i flera led: under framridningen, mitt i övningen och i avslutningen av passet. Denna struktur återkommer hos exempelvis Ridlärare 6, som betonar vikten av kontinuerlig återkoppling inte bara för teknisk utveckling utan också för att skapa utrymme för kommunikation. Två av ridlärarna nämner att de exempelvis alltid frågar efter framridningen hur hästen har känts, medan de andra ridlärarna beskriver hur korta pauser mitt i passet används som naturliga tillfällen för att checka av, förstärka det som fungerar eller göra mindre justeringar. Ridlärarna menar att dessa inslag av situationsanpassad feedback bidrar till att skapa en mer dynamisk och responsiv undervisningssituation. Ridlärarna betonar vikten av att skapa forum för feedback. Ridlärare 1 använder frågor som *"Hur känns det idag?"* eller *"Vad tänkte du på under uppvärmningen?"*.

Sammanfattningsvis framkommer att ridlärarna använder en varierad och situationsanpassad feedbackstrategi som anpassas efter elevens erfarenhetsnivå och dagsform. För nybörjare betonas trygghet och positiva upplevelser, medan mer erfarna elever uppmuntras till reflektion och eget ansvarstagande. Feedback ges ofta i flera steg under lektionen och används både för teknisk utveckling och för att främja kommunikation och självinsikt.

4.1.5 Hästmatchning som pedagogiskt och etiskt verktyg i ridundervisning

Hästtilldelning och matchning mellan ryttare och häst framstår i intervjuerna som en viktig, men ofta komplex och känslig del av ridlärarens yrkesutövning. Ur detta fenomen framträder tre centrala kategorier där ridlärarna anpassar valet av häst utifrån **elevens nivå, inverkan och behov av utmaning** samtidigt betonas **vikten av kontinuitet** och att matchningen även sker ur ett **etiskt förhållningssätt gentemot hästarna**.

Ett återkommande tema är hur hästmatchning används som ett pedagogiskt verktyg, där ridlärarna anpassar valet av häst utifrån elevens nivå, inverkan och behov av utmaning. Flera ridlärare menar att för att stimulera utveckling kan en mer rutinerad elev tilldelas en mer avancerad eller "*klurig*" häst, medan en elev som bedöms som mindre erfaren oftare får en häst som går mer på "*autopilot*" och därmed ger större stöd i ridningen.

Vikten av kontinuitet lyfts fram som betydelsefull hos flera ridlärare, där möjligheten för elever att rida samma häst under flera lektioner anses kunna skapa trygghet och gynna progression. Samtidigt betonas behovet av flexibilitet, då skador eller förändringar i hästmaterialet ibland gör det nödvändigt att justera tilldelningen.

Ridlärare beskriver hur elever reagerar mycket olika på vilken häst de tilldelas. Medan vissa elever accepterar tilldelningen utan invändningar, kan andra uttrycka starka känslor när de inte får den häst de önskat. Ridlärare 1 uttrycker detta tydligt: "*Många är ju bara glada och tar den häst de får och säger ingenting, och vissa skriker rakt ut om de inte får den de vill ha.*"

Utöver elevens behov betonas även ett starkt etiskt ansvar gentemot hästarna. Flera ridlärare beskriver hur de medvetet skyddar hästar från negativ energi, frustration eller överkrav från ryttare. Ridlärare 4 förklarar: "*Om det är någon elev som är jättejobbig och negativt inställd till hästen, då brukar jag faktiskt byta häst, för att hästen ska slippa ha den ryttaren.*". En annan etisk aspekt gentemot hästarna är att ridlärarna framhåller att hästarnas dagsform har stor påverkan på

undervisningen. Ridlärare 4 uttrycker detta så här: *"Ibland måste jag istället för att anpassa efter elevernas nivå, anpassa mig efter hästarnas dagliga humör eller vilja."*

Sammantaget framträder bilden av ett arbete där ridläraren ständigt balanserar mellan pedagogiska mål, elevers känslor och etiska överväganden.

4.1.6 Utbildning ger en teoretisk grund att bygga vidare på

Intervjuerna visar att ridlärarna uppfattar ridlärarutbildningen som en viktig grund, men att den praktiska yrkeserfarenheten är avgörande för att verkligen utvecklas i yrkesrollen. Ur fenomenet ***ridlärarens utbildning och erfarenhet*** framkom följande kategorier: ***en teoretisk grund som stärks med tiden, ett gap mellan utbildning och yrkesverklighet, betydelsen av kollegialt lärande och inspiration*** samt ***yrkesidentitet som utvecklas över tid***.

Ridlärare beskriver att ridlärarutbildningen ger en teoretisk och strukturell grund att stå på, som blir allt mer värdefull ju längre man har arbetat i yrket. Ridlärare 6 menar att utbildningen ger goda teoretiska insikter, särskilt kring hållbarhet i hästräning och ridlektionens ramverk. Ridlärare 4, som har en lång utbildningsbakgrund, uttrycker att strukturen sitter i *"ryggmärgen"*: *"Att veta varför man gör någonting är väldigt grundligt hos mig och det tycker jag är jätteskönt."* Flera ridlärare delar uppfattningen att innehållet i ridlärarutbildningen blir tydligare och mer användbart i takt med att man samlar yrkeserfarenhet.

En återkommande uppfattning är att vissa delar av yrket, särskilt individanpassning, situationsbedömning och pedagogiskt ledarskap, främst fördjupas genom praktiskt arbete snarare än genom formell utbildning. Flera ridlärare uttrycker att de vid utbildningens avslut kände sig relativt oförberedda för yrkets komplexitet. Ridlärare 1 beskriver det som en utmaning att gå från utbildning till verklighet: *"När man kommer ut så där helt nyexaminerad, så är det svårt alltså, verkligen."* Hen understryker att individanpassning, att läsa av elever och anpassa undervisningen därefter, är något man framför allt lär sig genom erfarenhet och praktik. Ridlärare 2 och 6 ger uttryck för liknande tankar. De betonar att utbildningen, även om den lägger viktiga grunder, innehåller för lite praktiskt innehåll och verklighetsnära träning. *"Man får ganska lite av den biten på utbildningen [...] alldeles för lite i det praktiska,"* säger Ridlärare 2 och tillägger att hen gärna hade sett mer verklighetsförankrade moment.

Ridlärare med lång erfarenhet lyfter också fram vikten av att fortsätta utvecklas genom observation och inspiration utanför den formella utbildningen. Ridlärare 3 beskriver hur den pedagogiska grundutbildningen gav en stabil bas, men att den verkliga utvecklingen sker över tid genom att prova olika metoder i praktiken:

"Man lär sig väldigt bra genom att prova olika metoder genom åren." Det framhålls också hur betydelsefullt det är att aktivt söka inspiration, exempelvis genom att ta del av clinics eller observera andra ridlärare, för att fördjupa sin pedagogik och bredda sitt perspektiv. I vissa fall har även diskussion med andra ridlärare spelat en roll för det pedagogiska tänkandet och i utvecklingen som ridlärare, då en ridlärare berättar att diskussioner om lektioner och övningar varit en naturlig del av vardagen eftersom mamman också varit ridlärare.

Yrkesutveckling beskrivs av flera ridlärare som en process som gradvis växer fram över tid. Ridlärare 1 uttrycker det som att yrkesrollen *"växer in på en under hela ens yrkesliv"*, där både egna upplevelser och livserfarenhet spelar en central roll i formandet av yrkesidentiteten. Med åren verkar också relationen till yrket fördjupas, vilket ger utrymme för större stolthet och arbetsglädje. Ridlärare 4 reflekterar över hur synen på arbetet har förändrats: *"Jag är mycket mer mig själv och jag accepterar mycket mer att man ska ha roligt på jobbet [...] jag älskar det mycket mer."* Ridlärare 6 konstaterar att i början, när erfarenheten är mindre, tenderar man att vara mer försiktig i sitt arbetssätt: *"I början när man är lite yngre och inte har så himla mycket erfarenhet är man nog lite mer försiktig."*

Sammantaget visar resultaten att utbildningen lägger en viktig teoretisk och värdegrundande bas. Men det är i det vardagliga arbetet, genom erfarenhet, reflektion och inspiration från andra, som ridlärarna utvecklar sin pedagogiska förmåga och finner trygghet i sin yrkesroll. Det är där de bygger upp en undervisningsstil som präglas av hållbarhet, anpassningsförmåga och en genuin glädje i att undervisa.

4.2 Presentation av observationerna

4.2.1 Lektions- och övningsupplägg

Observationerna av ridlektionerna visade tydligt hur ridlärarna arbetade med en medveten balans mellan struktur, progression och flexibilitet i sina övningsupplägg. Genom att anpassa innehållet efter både ryttarnas och hästarnas nivå skapades en dynamisk och individanpassad inlärningsmiljö. Ett exempel på detta sågs under Ridlärare 1s lektion, där eleverna hade varierande erfarenhet. Övningen lades upp i trav, men för att utmana de mer erfarna eleverna uppmanades de att genomföra samma moment i galopp. På så sätt kunde alla elever arbeta med samma grundövning, men på en nivå som passade deras förmåga, vilket stämmer väl överens med vad Ridlärare 1 beskrev i intervjun.

Den stegvisa uppbyggnaden av övningar var också återkommande vid både intervju och observation. Ridlärare 2 lät eleverna arbeta med att flytta hästen undan för skänkelns längs fyrkantspåret innan de övergick till framdelsvändning.

Denna gradvisa progression gav både häst och ryttare möjlighet att förbereda sig tekniskt och mentalt, samtidigt som ridläraren kunde identifiera och justera detaljer i elevernas sits och inverkan innan huvudmomentet inleddes. En liknande strategi användes av Ridlärare 4, där eleverna först fick rida en övning i skritt för att befästa tekniken och vägen innan tempot ökades. Det långsamma tempot gav utrymme för noggrannhet och förståelse innan rörelsen genomfördes i högre gångarter.

Under en lektion med Ridlärare 4 valde ridläraren att ta bort ett planerat moment med galoppbommar, då det visade sig att eleverna behövde mer tid att bemästra övningens övriga delar. Detta bekräftar vikten av flexibilitet som ridlärarna framförde i intervjuerna.

I lektioner för mer avancerade grupper observerades en ökad grad av självständighet. Eleverna på Ridlärare 5s lektion värmdes själva upp sina hästar inför huvudmomentet, medan ridläraren fanns till hands med överblick och tidsramar snarare än detaljstyrning. Under Ridlärare 6s lektion tilläts eleverna planera sin egen framridning, vilket speglade det förtroende och ansvar som dessa elever förväntades ta i sin ridning. Det visade även hur framridningen utformades för att efterlikna verkliga tävlingssituationer, där ryttarna själva måste fatta beslut kring tempo, upplägg och förberedelse vilket lyftes i intervjuerna.

Sammanfattningsvis visade observationerna hur ridlärarna arbetade systematiskt men flexibelt med att anpassa övningar efter både gruppens och individernas nivå och att de i de flesta fall genomförde lektionerna i linje med deras utsagor under intervjuerna.

4.2.2 Anpassning efter mottaglighet av instruktioner

Under de observerade ridlektionerna framträdde tydligt hur ridlärarna kontinuerligt anpassade sin undervisning efter elevernas individuella behov och förutsättningar. Anpassningarna skedde både på grupp- och individnivå.

Vid en lektion med yngre elever använde Ridlärare 3 ett förenklat och bildrikt språk, vilket underlättade barnens förståelse. I stället för tekniska termer använde läraren beskrivningar som: *"tänk att någon drar i hjälmen med ett snöre"* för att förklara korrekt sits. Detta stämmer väl överens med vad som sas i intervjun.

Vid undervisning av mer erfarna elever sågs ett tydligt skifte i instruktionerna. På en lektion med avancerade moment, såsom skänkelvikning, använde Ridlärare 1 en mer tekniskt detaljerad instruktion. Eleven fick precisa korrigeringar, exempelvis att *"vara rak i sidan och inte vika kroppen"*, och uppmanades att direkt omsätta feedbacken i praktiken. Detta visade på ett större krav på teknisk

precision och förmåga till självständig tillämpning hos de mer rutinerade eleverna, vilket också lyftes fram i intervjun.

Även vuxna nybörjare krävde en särskild form av pedagogisk anpassning vilket ridlärarna ansåg var en utmaning i intervjuerna. På en av Ridlärare 2s lektioner deltog elever med god teoretisk förståelse men med svårigheter att omsätta denna i praktiken. Under övningar i skänkelvikning visade sig detta när en elev inte lyckades påverka hästen tillräckligt med sin hjälpgivning. Ridläraren pausade då övningen, gick fram och hjälpte till att flytta hästen för skänkeln från marken, vilket gav eleven känslan för hur hästen ska reagera på hjälpgivningen.

På individnivå kunde vi se flera konkreta exempel på hur ridlärarna hjälpte elever som stötte på svårigheter. Under Ridlärare 3s lektion hade en elev problem med att få till en framdelsvändning. Ridläraren klev då in och hjälpte eleven fysiskt att flytta hästen rätt. En liknande situation uppstod hos Ridlärare 2, som också gick in och hjälpte till fysiskt med att flytta hästen undan skänkeln när en elev hade svårt att påverka hästen med skänkeln.

Ett annat exempel sågs hos Ridlärare 5, som efter lektionen valde att själv sitta upp på en elevs häst. Eleven hade haft svårt att fatta galopp, och genom att själv visa hur det kunde göras, samtidigt som hon förklarade hur hjälperna skulle användas gav Ridlärare 5 ett tydligt och pedagogiskt exempel som eleven kunde relatera till.

Sammantaget visade observationerna att ridlärarna arbetade med en hög grad av pedagogisk flexibilitet som stämde överens med deras beskrivningar i intervjuerna. Undervisningen anpassades ständigt i realtid beroende på elevernas mognad, tidigare erfarenheter och förmåga att tillgodogöra sig instruktioner – vilket skapade förutsättningar för en effektiv och individanpassad inläring.

4.2.3 Kommunikation

Under observationerna framgick det att ridlärarna använde kommunikationen medvetet och varierat för att skapa en trygg och engagerande lärandemiljö. Den sociala interaktionen inleddes ofta redan före själva lektionen. Ett exempel på detta sågs hos Ridlärare 1, som samtalade med eleverna under förberedelserna inför uppsittning. Dessa vardagliga samtal verkade fungera både som en avstämning av elevernas dagsform och som ett sätt att skapa en avslappnad och inkluderande atmosfär.

Kommunikationen anpassades konsekvent efter elevgruppens ålder och erfarenhet. På en lektion med barn visade Ridlärare 3 hur ett lekfullt och bildrikt språk kunde användas för att hålla elevernas fokus och engagemang. Genom

enkla och lättförståeliga uttryck fick barnen instruktioner som var både pedagogiska och underhållande, vilket höll energin och glädjen uppe under hela passet. I kontrast använde Ridlärare 2 ett mer sakligt och informativt språk vid undervisning av vuxna nybörjare. Under en av lektionerna kunde vi se hur tydliga, tekniska förklaringar användes för att hjälpa eleverna att omsätta teoretisk kunskap i praktiskt handlande.

En annan tydlig komponent i ridlärarnas kommunikation var användningen av aktiv dialog för att säkerställa att eleverna förstått instruktionerna. Flera ridlärare ställde frågor under lektionens gång för att uppmuntra reflektion och egen tankeverksamhet. På liknande sätt använde Ridlärare 5 pauser i lektionen för att låta eleverna formulera sina egna upplevelser och reflektioner. Reflekterande frågor användes också för att koppla ihop känslan i ridningen med det tekniska utförandet. Under framridningen kunde vi till exempel se hur Ridlärare 5 frågade en elev: "*Vad har du för känsla i hästen just nu?*", vilket uppmuntrade eleven att bli mer medveten om sin ridning och hästens respons.

I vissa grupper användes även humor som ett medvetet verktyg för att minska spänning och prestationsångest. Hos Ridlärare 4 såg vi hur ett lättsamt skämt efter en utmanande övning fick eleverna att slappna av och le, vilket direkt påverkade stämningen i gruppen.

En gemensam aspekt bland alla ridlärare var strävan efter att skapa en tydlig kommunikation under genomgångarna, där de tre delarna *vad*, *varför* och *hur* fungerade som grund för undervisningen. En viktig observation var dock att *varför*-delen, som är en central del av modellen, ofta inte förklarades explicit av ridlärarna. Även om de flesta gav en noggrant strukturerad förklaring om vad som skulle göras och hur, förblev *varför*-delen oftast underförstådd eller helt utebliven. För de mer erfarna eleverna var genomgångarna mer reflekterande och diskussionsbaserade. Exempel på detta var att fyra av ridlärarna ställde frågor om hjälpgivningen som användes i övningarna och uppmuntrade eleverna att reflektera själva.

En annan intressant observation var hur ridlärarna valde att placera sina elever under genomgångarna. Ridlärare 6 var den enda som valde att ha en uppställd genomgång där eleverna samlades nära mittvolten. Detta gjorde det möjligt för alla att följa med och för ridläraren att se till att alla var med på vad som förklarades. De andra ridlärarna valde istället att låta eleverna vara i rörelse under genomgången.

Observationerna visar att ridlärarna använder kommunikationen medvetet för att skapa trygghet och engagemang. Språket anpassas efter elevens ålder och erfarenhet, med lekfullt språk till barn och tekniska instruktioner till vuxna. Aktiv

dialog och reflekterande frågor används för att stärka förståelse och självinsikt. Humor förekommer som ett verktyg för att minska prestationsångest. Genomgångar bygger ofta på *vad* och *hur*, men *varför*-delen förklaras sällan tydligt. Ridlärare varierar även i hur de placerar eleverna under genomgångar vissa samlar gruppen, andra låter dem vara i rörelse.

4.2.4 Feedback

Observationerna visade att ridlärarna arbetade med en tydlig struktur i sin återkoppling, som genomsyrade hela lektionen från uppvärmning till avslutande reflektion. Återkopplingen gavs löpande och anpassades efter elevernas ålder, erfarenhet och behov vilket stämmer väl överens med vad som sas i intervjuerna. Redan under framridningen inleddes en dialog mellan ridlärare och elever. I flera lektioner såg vi hur ridlärarna ställde frågor om hästens dagsform, exempelvis om den kändes mjuk i munnen eller lyhörd för hjälperna. Det skapade en naturlig övergång till övningens fokus och gav eleverna möjlighet att bli mer medvetna om både sin egen och hästens kapacitet för dagen. Ett tydligt exempel på detta sågs hos Ridlärare 4, som efter framridningen uppmärksammade en elev på hästens sena respons på skänkeln och uppmuntrade eleven att justera sin ridning inför kommande moment.

Under övningens gång var feedbacken aktiv och situationsanpassad. Ridlärarna gav löpande instruktioner och ställde frågor för att få eleverna att reflektera över sin ridning. Denna dialog användes inte bara för att korrigera tekniska detaljer, utan också för att skapa förståelse för sammanhanget i övningen. Efter att en elev genomfört en skänkelvikning kunde till exempel frågor som "*Vad hade du kunnat göra annorlunda?*" eller "*Hur reagerade hästen när du flyttade vikten?*" hjälpa eleven att själv identifiera förbättringsområden.

I slutet av lektionerna återkom feedbacken i en mer sammanfattande form, ofta med ett inslag av reflektion och känslomässig bearbetning. Hos yngre elever kunde detta handla om enkla frågor som "*Var det roligt idag?*" vilket sågs hos Ridlärare 3. För mer erfarna elever var samtalet mer djupgående. Under Ridlärare 1:s lektion fick eleverna diskutera vad de hade lärt sig och vad de ville fokusera på nästa gång. Detta förstärkte deras ansvarstagande och självreflektion.

Det blev också tydligt att feedback hade en relationsskapande funktion. I flera fall såg vi hur ridläraren inte bara bemötte tekniska utmaningar, utan också tog sig tid att lyssna på elevernas upplevelser. Under en lektion med Ridlärare 6 uttryckte en elev frustration efter att ha misslyckats med ett moment. Ridläraren bemötte detta med både teknisk vägledning och emotionellt stöd.

Sammanfattningsvis visade observationerna att återkoppling inom ridundervisningen inte enbart handlade om att rätta till tekniska brister, utan också om att stödja elevernas förståelse och reflektion.

4.2.5 Ridlärarnas utbildning och yrkeserfarenhet

Intervjuerna visar att ridlärarna ser den formella utbildningen som en viktig grund, men att det i huvudsak är genom praktisk yrkeserfarenhet som de utvecklar sin förmåga att individanpassa undervisningen, bedöma situationer och leda pedagogiskt. Observationer bekräftade detta. En tydlig skillnad i lektionsstruktur framkom beroende på ridlärarens yrkeslivserfarenhet. Ridlärare med längre yrkeserfarenhet genomförde sina lektioner med en tydlig och genomtänkt struktur, där varje delmoment hängde samman och progressionen var tydlig. Lektionerna inleddes ofta med att syftet förklarades, och ridlärarna visade en hög grad av flexibilitet och förmåga att anpassa instruktionerna efter elevernas behov i stunden. Eleverna verkade förstå instruktionerna väl, och lärarna växlade mellan positiv återkoppling och korrigerande instruktioner på ett naturligt sätt. Däremot var det ingen av de sex ridlärarna som förmedlade lektionsmålet till eleverna, men på den efterföljande intervjun kunde alla ridlärare uppge vad målet med lektionen var.

Hos ridlärare med kortare yrkeserfarenhet noterades att lektionerna ibland saknade samma tydliga struktur. Övningarna kunde upplevas som något röriga, och eleverna fick i vissa fall otydliga instruktioner. Detta ledde till mindre effektiv undervisning och, i vissa fall, till säkerhetsrisker i ridhuset. Här sågs exempel på det som flera intervjupersoner nämnde om att förmågan att hålla ordning och anpassa undervisningen i realtid utvecklas först genom praktisk erfarenhet och genom att möta varierade elevgrupper i olika situationer. Sammantaget visar detta att erfarenhet inte bara påverkar ridlärarens trygghet och flexibilitet utan också lektionens pedagogiska kvalitet och struktur.

4.3 Sammanställning av intervjuer och observationer

En sammanfattning av studiens resultat visar att struktur, flexibilitet och dialog är centrala teman i ridlärarens undervisning på ridskola. Dessa tre aspekter genomsyrar hur lektioner planeras, genomförs och anpassas efter elevgruppens nivå och erfarenhet.

Struktur framträder som ett tema i ridundervisningen. Ridlärarna planerar sina lektioner med en tydlig progression, där övningar successivt byggs upp från enklare till mer avancerade moment. Terminsplaneringar används som en övergripande ram, och på lektionsnivå skapas en logisk följd med framridning,

huvudövning och avslutning. Observationerna bekräftar att en välstrukturerad lektion skapar trygghet för eleverna och underlättar inläringen. Anpassningen efter elevgruppens nivå och erfarenhet sker inom denna struktur genom att nivån på övningarna och innehållet justeras. Strukturen utgör basen, men innehåll och svårighetsgrad differentieras efter gruppens och individens förmåga. Det noterades dock att lektionsmålen sällan kommunicerades explicit till eleverna.

Parallellt med vikten av struktur är **flexibilitet** en avgörande förmåga enligt ridlärarna. Trots noggrann planering menar de att undervisningen kontinuerligt måste anpassas efter elevernas nivå, ålder, dagsform, hästarna och gruppens dynamik i stunden. Observationerna visar hur erfarna ridlärare smidigt justerar övningarnas svårighetsgrad och instruktionernas tydlighet vid behov. Hästmatchningen är ytterligare ett exempel på flexibilitet, där valet av häst anpassas efter ryttarens färdighet och dagsform för att främja utveckling och hästvälfärd. Att upprätthålla en tydlig progression och kvalitet samtidigt som man spontant anpassar sig till varierande förutsättningar är en av de största pedagogiska utmaningarna, en förmåga som främst utvecklas genom praktisk erfarenhet.

Slutligen spelar **dialog** en central roll i ridundervisningen som ett pedagogiskt verktyg. Genom kontinuerlig kommunikation med eleverna, före, under och efter lektionen, bygger ridlärarna relationer, får insikt i elevernas dagsform och anpassar undervisningen efter deras feedback. Dialogen används för att förklara övningarnas syfte, förtydliga instruktioner och uppmuntra elevernas reflektion kring sin ridning genom frågor och återkoppling.

5 Diskussion

Syftet med denna studie var att undersöka hur ridlärare på ridskola strukturerar sina lektioner och pedagogiskt anpassar undervisningen och övningar utifrån eleverna som individer samt grupperns utbildningsnivå. I vår studie använde vi oss av en kvalitativ metod med semistrukturerade intervjuer och observationer, samt fenomenografisk analys för att identifiera återkommande mönster eller fenomen och variationer i pedagogiskt tänkande. Genom detta har vi kunnat belysa hur ridlärarna hanterar utmaningarna i undervisningen och hur utbildning och erfarenhet påverkar deras val av metodik och arbetssätt.

5.1 Anpassning

Den första frågeställningen: *Hur anser ridläraren att de anpassar sina lektioner beroende på elevgruppens nivå och erfarenhet?* besvaras tydligt genom de framträdande teman som identifierades: struktur, flexibilitet och dialog. Våra resultat visar att en tydlig lektionsstruktur, där progressionen är noggrant planerad, är en central del av ridlärarnas undervisning. Denna struktur, med en logisk följd från framridning till huvudövning och avslutning, skapar trygghet och förutsägbarhet för både eleverna och hästarna och främjar en systematisk utveckling av färdigheter. Detta bekräftar tidigare forskning av Byström et al. (2025) som visar att en genomtänkt lektionsstruktur kan bidra till bättre sits, minskad tygelspänning och ökad följsamhet hos ekipaget. Lundesjö Kwart (2013) påpekade vikten av logiskt uppbyggda övningar där enklare moment förbereder för mer avancerade rörelser, vilket också speglas i hur våra deltagare, särskilt de mer erfarna ridlärarna, byggde upp sina lektioner stegvis. Trots denna struktur observerades dock att syftet och målet för varje lektion inte alltid uttalades till eleverna. Tidigare forskning har dock visat att en tydlig inledning där målet med lektionen klargörs är av stor betydelse, då det bidrar till att öka elevers förståelse för vad som förväntas av dem och därmed minskar osäkerhet i lärandeprocessen (Harris et al. 2001 se Maw 2012).

Samtidigt som en stabil struktur finns, genomsyras undervisningen av en hög grad av flexibilitet. Ridlärarna betonar vikten av att snabbt kunna anpassa övningar och instruktioner utifrån elevernas nivå, ålder, dagsform, hästarnas energinivå och andra oförutsedda faktorer. Detta stämmer väl överens med Waerners (2015) och Lundesjö Kwarts (2013) betoning på att framgångsrik ridundervisning kräver en kombination av tydlig plan och förmåga att improvisera vid behov. Ridlärarna visade under observationerna en större förmåga att flexibelt anpassa undervisningen i stunden. Det kunde ske genom att ridlärarna bad vissa elever gå upp i gångart i övningen för att utmana elever som redan behärskade övningen

eller genom att justera övningens utformning under lektionens gång utifrån elevernas behov. Vissa ridlärare ingrep även praktiskt, exempelvis genom att hjälpa till från marken när ryttares hjälper inte fick önskad effekt.

Det är tydligt att ridlärarna arbetar medvetet med såväl struktur som flexibilitet, vilket speglar teorier om differentierad undervisning och anpassat lärande (Pettersen 2010). Genom att koppla detta till lärstilsmodellen (VAKT) visar studien hur ridlärarna på ett praktiskt sätt tillämpar lärandeteorier i undervisningen, exempelvis genom att använda visuell instruktion i form av demonstrationer, auditiv instruktion genom förklaringar, och kinestetisk träning genom fysisk övning. Ett konkret exempel på detta var när Ridlärare 5 själv satte sig upp på en häst för att visa hur eleven ska fatta galopp, vilket illustrerar hur kroppslig demonstration tillsammans med muntlig instruktion kan förstärka förståelsen. Samma ridlärare beskrev även hur hen förstärker den visuella lärmiljön genom att sätta upp en lapp i stallet innan lektionen där det tydligt framgår vad eleverna ska göra under ridlektionen och en bild som illustrerar övningen. Denna typ av visuell förberedelse fungerar som ett värdefullt komplement till den muntliga genomgången senare i lektionen.

Ett tredje tydligt stråk är ridlärarnas aktiva användning av dialog som pedagogiskt verktyg. Genom löpande kommunikation, både före, under och efter lektionen, skapar ridlärarna relationer, läser av dagsform och anpassar undervisningen efter elevernas feedback. Dialogen används för att förankra övningens syfte, förtydliga instruktioner och för att främja elevernas egen reflektion kring sin ridning. Genom frågor som ”Hur känns det idag?” eller ”Vad tänkte du på under uppvärmningen?” stimuleras eleverna att ta ansvar för sitt eget lärande. Detta ligger i linje med Lundesjö Kvart och Melander Bowden (2022), som beskriver hur reflektion och dialog bidrar till att utveckla ryttares känsla och förmåga. I vår studie såg vi tydligt att de ridlärare som arbetade mest med aktiv dialog också lyckades skapa en mer inkluderande och reflekterande lärandemiljö. Dialogen möjliggör också en finjusterad individanpassning, där undervisningen skräddarsys utifrån varje elevs dagsform, kunskapsnivå och inlärningsstil.

5.2 Utmaningar

Den andra frågeställningen: *Vilka är de största utmaningarna för ridlärare när det gäller att anpassa undervisningen till olika nivå och individer?* besvaras främst med att den största utmaningen är att hela tiden balansera mellan en planerad struktur och kravet på spontan flexibilitet utifrån både elevernas och hästarnas behov. Detta måste göras utan att tappa fokus på lektionsmålet eller försämra undervisningens kvalitet. Detta är en förmåga som, enligt alla ridlärare, framför allt växer fram genom praktisk erfarenhet.

Specifika utmaningar som ridlärarna lyfter i intervjuerna inkluderar att fortsätta motivera och utveckla elever som rider länge på ridskolan och undervisa elever som inte är mottagliga för lärande. Att möta en elev som inte verkar ta till sig instruktioner under en ridlektion är en utmaning som kan ha flera orsaker och som kan förstås bättre genom att relatera till olika lärandeteorier. En möjlig förklaring är att undervisningen inte är anpassad till elevens individuella lärlstil. Enligt Pettersen (2010) som beskriver VAKT-modellen, lär sig människor på olika sätt. Om ridläraren exempelvis ger muntliga instruktioner (auditiv stil), men eleven lär sig bäst genom att se (visuell) eller göra (kinestetisk), kan eleven uppfattas som omottaglig, trots att det egentligen handlar om en pedagogisk missmatch. Utöver lärlstil kan även emotionella faktorer påverka elevens mottaglighet. Motivation, behov av struktur och känslomässigt engagemang spelar enligt Pettersen (2010) en viktig roll i inlärningsprocessen. En elev som saknar motivation eller känner sig otrygg i undervisningssituationen kan ha svårt att fokusera, lyssna och ta till sig instruktioner. Därför kan det vara avgörande att skapa en trygg och strukturerad lärandemiljö där eleven känner sig sedd och förstådd. Miljömässiga faktorer kan också spela in. En stökig ridmiljö kan minska koncentrationsförmågan och göra det svårt för vissa elever att ta till sig instruktioner, särskilt om de har ett behov av lugn och tydlighet.

En yttre faktor som anses vara en utmaning enligt ridlärarna är att anpassa undervisningen till hästarnas dagsform. Wolframm (2024) betonar också att ridläraren har ett ansvar för hästens välbefinnande. Att anpassa undervisningen till hästens dagsform, exempelvis om den verkar trött, stressad eller spänd är en direkt tillämpning av detta välfärdsfokus. Detta visar på att ridlärare behöver ha en förmåga att identifiera och respektera sådana variationer och därmed också behöver ha en djup förståelse för hästens behov för att uppnå en etisk undervisningspraktik.

5.3 Utbildning

Den tredje frågeställningen: *Påverkar utbildning valet av metodik och övning?* besvaras genom att bekräfta att utbildningar som Hippologprogrammet och Svenska Ridsportförbundets ridlärarutbildningar erbjuder en viktig teoretisk grund inom pedagogik, lektionsplanering och säkerhet, vilket är i linje med Lundesjö Kvarts (2013) betoning på att en gedigen pedagogisk utbildning är nödvändig för att framtida ridlärare ska kunna formulera tydliga mål, strukturera undervisningen och utveckla en egen lärlstil. Den teoretiska basen fungerar som en stabil grund för ridlärarna att förstå undervisningens olika komponenter och att genomföra planerade lektioner med en tydlig pedagogisk riktning.

Samtidigt visar studiens resultat tydligt att det är den praktiska yrkeserfarenheten som i hög grad bidrar till att ridlärarna utvecklar sin förmåga att anpassa undervisningen, använda dialogen mer naturligt och läsa av elever och situationer på ett flexibelt sätt. Detta överensstämmer med Sivars (2021) studie att nyutbildade ridlärare ofta upplever att de inte är tillräckligt förberedda för de vardagliga utmaningar som uppstår i yrket och att tryggheten och handlingsberedskapen förbättras med tiden genom erfarenhet. Praktiken blir därmed en arena för att utveckla de kompetenser som den teoretiska utbildningen inte fullt ut kan förmedla.

Denna kombination av teori och praktik pekar på vikten av en helhetsinriktad utbildningsmodell där både den teoretiska kunskapen och den praktiska erfarenheten ses som ömsesidigt beroende och kompletterande. Det innebär att utbildningsprogram behöver erbjuda möjlighet till praktisk träning och erfarenhetsutbyte under och efter utbildningens slut för att ridlärare ska kunna utvecklas optimalt. Fortbildning och mentorskap kan därmed vara viktiga inslag för att stödja ridlärare i deras professionella utveckling, vilket Lundesjö Kvart (2013) också framhåller.

Samtidigt kan det ifrågasättas om utbildningarna idag i tillräcklig grad förbereder ridlärare på yrkets komplexitet och krav på flexibilitet. Resultatet tyder på att det finns ett glapp mellan den teoretiska förberedelsen och de praktiska utmaningar som ridlärare möter, vilket kan innebära att utbildningsprogrammen behöver utvecklas för att bättre integrera praktiska moment och problemlösning i verklighetsnära situationer.

5.4 Hållbarhet

Ett tema som också framträder är vikten av att undervisningen sker på ett sätt som främjar **hästarnas välfärd** för att på det viset skapa hållbarhet. Genom en tydlig struktur i lektionerna kan ridlärarna förbereda hästar och ryttare på ett metodiskt och säkert sätt, vilket skapar god kommunikation och framför allt främjar god ridning (Byström et al. 2025). Flexibiliteten i undervisningen är också viktig för hästvälfärden, ridlärarna måste kunna anpassa övningar om en häst visar tecken på trötthet, stress eller fysisk obalans. Hästmatchning framstår som ett pedagogiskt och etiskt verktyg, där ridlärare medvetet väljer häst utifrån både ryttarens förmåga och hästens förutsättningar och dagsform, ibland till och med byter häst för att skydda hästen från en negativt inställd ryttare. Dialogen mellan ridlärare och elever, där eleverna uppmuntras att reflektera över hästarnas reaktioner och agerande, utvecklar deras förmåga att rida med större hänsyn och lyhördhet. Denna helhetssyn, där både elevernas utveckling och hästarnas välbefinnande står i centrum, överensstämmer med Wolframms (2024) betoning

på att ridlärare har en central roll i att främja hästvälfärd genom utbildning, etisk medvetenhet och praktisk tillämpning av hästvänliga metoder. Resultatet visar därmed att hästvälfärd inte är en separat fråga utan en naturligt integrerad del av en undervisning som präglas av struktur, flexibilitet och dialog.

5.5 Styrkor och svagheter

Vårt val av en kvalitativ metod med semistrukturerade intervjuer och observationer var självklart för att kunna fånga upp det djup och nyanser som kännetecknar ridlärarnas vardagliga praktik. Valet av fenomenografi gjorde det möjligt för oss att identifiera olika sätt att förstå och tillämpa undervisningen, istället för att söka efter "*det rätta sättet*" (Patel & Davidson 2011). Det gör det till en styrka i metoden eftersom det tydliggör variationen mellan ridlärarens arbetssätt och den anpassning som sker beroende på situation och elevgrupp. Den fenomenografiska analysmetoden har också varit ett bra verktyg för att fånga upp de variationerna i hur ridlärare uppfattar och tillämpar undervisning (Patel & Davidson 2011).

En viktig styrka i denna studie är vår förståelse och insikt i ridläraryrkets praktik, vilket bidrar till en djupare tolkning av det material som samlats in (Patel & Davidson 2011). Denna yrkesmässiga och praktikhärlä kunskap möjliggör en mer nyanserad förståelse för både vad ridlärarna uttrycker och hur de agerar i sin undervisning. Samtidigt har studien präglats av en strävan efter transparens i analys och redovisning, där ridlärarnas utsagor återges på ett tydligt och respektfullt sätt. Genom att synliggöra tolkningarnas grund och ursprung stärks studiens trovärdighet och läsaren ges möjlighet att följa processen på ett öppet och begripligt sätt.

Vidare lyfter studien ridlärarens roll i ett större perspektiv, inte bara som instruktör, utan också som relationsskapare, pedagog, kommunikatör och ansvarig för hästens välbefinnande. Den etiska dimensionen av undervisningen, där hästens dagsform och ryttares känslomässiga tillstånd påverkar planeringen, är något som inte alltid framkommer i mer traditionell undervisningsforskning (Pettersen 2010). Det gör denna studie till ett viktigt bidrag i förståelsen av ridundervisningens komplexitet.

Vi kan konstatera att en kvantitativ ansats, exempelvis genom en enkätundersökning, inte hade varit lika ändamålsenlig. En sådan metod hade riskerat att ge ytliga svar utan förankring i praktiken, och hade uteslutit de viktiga observationerna som visade hur uttalanden faktiskt tog sig uttryck i handling.

Samtidigt finns svagheter att beakta. Det finns en risk att metoden kan ha påverkat resultatet genom att vissa ridlärare kan ha uttryckt sig på ett sätt som de tror

förväntas av dem, särskilt under intervjun. Observationerna fungerade här som en viktig motvikt och bidrog till att synliggöra om uttalade intentioner faktiskt motsvarades i praktiken. Kombinationen av intervjuerna och observationerna ökade därmed trovärdigheten. Vi kan även ha påverkat ridlärarna under observationerna eftersom de skedde med vetskap om att de blev observerade, vilket kan ha påverkat ridlärarnas beteende, genom att ridlärarna antingen förbättrade sig, gjorde saker som de inte brukar eller blev nervösa.

Ytterligare en begränsning är det geografiskt snäva urvalet. Alla ridlärare är verksamma i Mellansverige, vilket innebär att resultaten inte nödvändigtvis kan generaliseras till ridskolor i andra delar av landet eller internationellt. Vid kvalitativa studier är det vanligt att det inte är så många informanter då analysmetoden skulle bli för krävande och det gör samtidigt att generaliserbarhet inte blir aktuellt (Patel & Davidson 2011).

En svaghet med fenomenografi som analysmetod är också dess begränsade generaliserbarhet. Eftersom metoden fokuserar på att beskriva variationer i uppfattningar inom en specifik grupp är resultaten ofta starkt kontextbundna, vilket gör det svårt att överföra dem till andra sammanhang eller populationer (Patel & Davidson 2011). Dessutom bygger fenomenografisk analys i stor utsträckning på forskarens tolkning av deltagarnas svar, vilket kan leda till subjektivitet och påverka studiens trovärdighet. Analysprocessen är ofta komplex och tidskrävande, då det krävs noggrann och djupgående bearbetning av data för att identifiera olika uppfattningskategorier. Metoden är därför mindre lämpad för studier med mycket stora datamängder, där en sådan detaljnivå blir svår att hantera (Patel & Davidson 2011).

5.6 Förslag på framtida studier

Ett möjligt fokus för kommande studier är att undersöka elevernas egna upplevelser av ridundervisningen. Hur de uppfattar struktur, kommunikation och individanpassning i undervisningen. En annan intressant inriktning kan vara att följa den pedagogiska utvecklingen hos ridlärare över tid, för att se hur deras undervisningsstrategier förändras med ökad yrkeserfarenhet. Ett ytterligare förslag är att bygga vidare på vår egen studie, där varje grupp endast observerades vid ett tillfälle. Genom att i stället följa samma elevgrupper över en längre tidsperiod skulle studien få en mer nyanserad och djupgående bild av hur undervisningen faktiskt anpassas och utvecklas över tid.

5.7 Slutsats

Sammanfattningsvis visar studien att ridlärarens undervisning formas av ett komplext samspel mellan struktur, flexibilitet och dialog. Struktur skapar en

tydlig ram, flexibilitet möjliggör individanpassning och dialog främjar relationellt lärande. Ridlärares förmåga att balansera dessa aspekter utvecklas med praktisk erfarenhet med en grund i god utbildning. Hästvelfärd framstår som en integrerad del av undervisningen. Studien belyser även de utmaningar ridlärare möter med att balansera en planerad struktur med kravet på flexibilitet i undervisningen i heterogena elevgrupper. Detta visar på yrkets komplexitet samt behovet av att synliggöra och vidareutveckla det pedagogiska arbetet inom ridskolan.

Referenser

- Byström, A., Egenvall, A., Eisersjö, M., Engell, M.T., Lykken, S. & Lundesjö Kvar, S. (2025). The impact of teaching approach on horse and rider biomechanics during riding lessons. *Heliyon*, 11 (2), e41947-.
<https://doi.org/10.1016/j.heliyon.2025.e41947>
- Ignérus (2018). *Läsplatta och videoanalys som pedagogiskt verktyg vid ridundervisning*. Examensarbete på kandidatnivå, K88. Hippologprogrammet, Sveriges Lantbruksuniversitet. [ignerus_m_180605.pdf](https://uu.diva-portal.org/smash/get/diva2:180605/pdf)
- Lundesjö Kvar, S. (2013). *Ridlärarens pedagogiska praktik - en verksamhetsteoretisk studie*, Uppsala: Uppsala Universitet. <https://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:645403/FULLTEXT01.pdf>
- Lundesjö Kvar, S. (2020). Instructions in horseback riding - The collaborative achievement of an instructional space. *Learning, culture and social interaction*, 25, 100253-. <https://doi.org/10.1016/j.lcsi.2018.10.002>
- Lundesjö Kvar, S. (2020). *Konsten att undervisa ryttare: En studie om ridlärares pedagogiska praktik*. Doktorsavhandling. Uppsala universitet. <https://uu.diva-portal.org/smash/get/diva2:1412349/FULLTEXT02.pdf>
- Lundesjö Kvar, S. & Melander Bowden, H. (2022). Instructing Equestrian Feel: On the Art of Teaching Embodied Knowledge. *Scandinavian journal of educational research*, 66 (2), 290–305. <https://doi.org/10.1080/00313831.2020.1869076>
- Lundgren, C. (2017). Ridtränares kommunikation under privatlektioner i dressyr. *Scandinavian sport studies forum*.
<file:///C:/Users/Jenny/Downloads/Lundgren%202017,%20Ridtr%C3%A4nares%20kommunikation.pdf>
- Maw, S. J. (2012). *What Does it Mean to Teach Riding? A Snapshot of Contemporary Practices in England and Western Australia*. Dissertation. Perth: Murdoch University. [What Does it Mean to Teach Riding? A Snapshot of Contemporary Practices in England and Western Australia - Murdoch University](https://www.murdoch.edu.au/theses/2012/01/WhatDoesitMeanToTeachRidingASnapshotofContemporaryPracticesinEnglandandWesternAustralia-MurdochUniversity)
- Nilsson, B. (2022). *Samspel i grupp: Introduktion till gruppdynamik*. 3:1, Lund: Studentlitteratur.
- Patel, R. & Davidson, B. (2011). *Forskningsmetodikens grunder: att planera, genomföra och rapportera en undersökning*. 4., [uppdaterade] uppl. Lund: Studentlitteratur.
- Pettersen, R.C. (2010). *Lärandets hur*. 1. uppl., Lund: Studentlitteratur.
- Sivars, V. (2021). *Resan till en ridlärare med bra självkänsla och självförtroende*. Sveriges lantbruksuniversitet.
https://stud.epsilon.slu.se/17129/3/sivars_v_210823.pdf
- Strömsholm (u.å). *Hippologprogrammet*.
<https://stromsholm.com/utbildning/hippologprogrammet/> [2025-02-07]

- Sveriges lantbruksuniversitet (u.å). *Pedagogik och ledarskap i hästverksamhet II*.
<https://www.slu.se/utbildning/program-kurser/kurs/HO0136/10203.2425/Pedagogik-och-ledarskap-i-hastverksamhet-II/>
 [2025-02-07]
- Sveriges lantbruksuniversitet (u.å). *Pedagogik och ledarskap i hästverksamhet III*.
<https://www.slu.se/utbildning/program-kurser/kurs/HO0147/30311.2425/Pedagogik-och-ledarskap-i-hastverksamhet-III/>
 [2025-02-07]
- Svenska Ridsportförbundet. (2024). *Folkhögskola*.
<https://ridsport.se/utbildning/folkhogskola-> [2025-02-24]
- Sveriges lantbruksuniversitet. (2024). *Hippologprogrammet*.
<https://www.slu.se/institutioner/hippologutbildning/utbildning/> [2025-02-07]
- Szczepek Reed, B. (2023). Designing Talk for Humans and Horses: Prosody as a Resource for Parallel Recipient Design. *Research on Language and Social Interaction*, 56(2), 89–115. <https://doi.org/10.1080/08351813.2023.2170638>
- Thorell, G. (2017). *Framåt Marsch! Ridläraryrollen från dåtid till samtid med perspektiv på framtid*. Doktorsavhandling. Utbildningsvetenskapliga fakulteten. Göteborgs Universitet. <https://uu.diva-portal.org/smash/get/diva2:1412349/FULLTEXT02.pdf>
- Vetenskapsrådet. (2024). *God forskningssed*. Vetenskapsrådet. [God forskningssed VR 2024.pdf](https://www.vr.se/god-forskningssed-2024.pdf)
- Waerner, T. (2015) *Ridsportens ledarskap – en utmaning. En intervjustudie av nio ledare inom ridsporten*. Magisteruppsats i pedagogik. Pedagogiska inst. Umeå Universitet. <https://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:916905/FULLTEXT01.pdf>
- Wolframm, I.A., Douglas, J & Pearsson, G. (2022). Changing Hearts and Minds in the Equestrian World One Behaviour at a Time. *Animals* 13, 748.
<https://www.mdpi.com/2076-2615/13/4/748>
- Wolframm, I.A., Le Belle, F.A. & Elte, Y. (2024). What is Welfare? A Qualitative Study into Perceptions of Equine Welfare of the Dutch Equestrian Community. *International Journal of Equine Science*, 3 (1), 37-50. <https://rasayely-journals.com/index.php/ijes/article/view/112/64>

Bilaga 1: Inledande intervju

Intervjufrågor

Bakgrundsfrågor

- Kan du berätta lite om din bakgrund och utbildning som ridlärare?
- Hur länge har du arbetat som ridlärare?
- Hur många lektioner har du just nu och på vilka olika erfarenheter, nivåer och åldersgrupper?

Planering och anpassning av lektioner

- Planerar du dina ridlektioner? Berätta! (ex Terminsplanering, inför varje lektion, utifrån mål/kunskapsnivå? Gör ni gemensamma planeringar på ridskolan?)
- Skiljer sig din undervisningsmetod när du har nybörjare, medelvana eller avancerade ryttare? Din pedagogiska approach gällande t.ex. kommunikation- val av instruktioner, feedback. Hänsyn till lärstilar.
- Går det att ta hänsyn till individuella skillnader (i nivå/mognad/ålder) inom en grupp? Hur gör du det?
- Hur väljer du vilka övningar som passar för en viss grupp?
- Berätta hur du gör vid genomgångar inför övningar!
- När ger du återkoppling/feedback på genomförda övningar?
- Upplever du att din utbildning har påverkat ditt val av metodik och övningar?
- Har du genom åren förändrat ditt sätt att undervisa? Varför eller varför inte?

Lektionsupplägg

- Skiljer sig lektionsupplägget mellan nybörjare, medelvana och avancerade ryttare? t.ex. lektionsmål, teori i relation till praktik, anpassning av samma typ av övning till mer avancerad eller lättare till olika grupper?

Utmaningar i undervisningen

- Vilka är de största utmaningarna med att anpassa undervisningen för olika nivåer?
- Hur ser du på balansen mellan att utmana eleverna och att inte göra det för svårt?
- Hur hanterar du en grupp där eleverna har väldigt olika förkunskaper och erfarenhet?

Utvärdering och reflektion

- Brukar du reflektera över och justera ditt lektionsupplägg utifrån vad som fungerade bra eller mindre bra?

Bilaga 2: Observationsprotokoll

Frågor till oss under observation:

Lektionsupplägg och struktur

- Hur inleds lektionen? Berättar ridläraren målet och syftet?
- Vilka moment ingår (uppvärmning, genomgång, huvudövning, avslutning)?
- Vad, varför, hur i genomgång?
- Hur mycket tid läggs på varje del?

Anpassning och pedagogik

- Hur instruerar ridläraren? Ges instruktioner muntligt, visuellt eller genom att visa själv?
- Hur anpassas undervisningen till elevernas nivå? (ex med instruktioner, genomgång, lärostil, hur väl ridläraren går igenom en övning, hjälpgivning, tid för frågor mm.)
- Hur bemöts elevernas individuella behov? Får någon extra hjälp eller alternativa instruktioner och övningar?

Val av övningar och metodik

- Vilka typer av övningar används och hur kopplas de till målet för lektionen? (svårighetsgrad relativt på nivå på elever)
- Hur mycket tid ägnas åt teori kontra praktisk ridning?
- Finns det progression i övningarna under lektionen?

Interaktion med eleverna

- Hur kommunicerar ridläraren med eleverna? (exempelvis tonfall, kroppsspråk, tydlighet)
- Hur ger hen feedback? (positiv, korrigerande feedback, frågor för att få eleverna att reflektera)
- Hur märks det att eleverna förstår instruktionerna?

Flexibilitet och problemlösning

- Gör ridläraren några justeringar under lektionen? Varför och hur?
- Hur hanteras utmaningar, exempelvis om en elev har svårt med en övning?
- Finns det en balans mellan att utmana eleverna och att hålla det på en rimlig nivå?

Utvärdering och reflektion

- Finns det någon form av sammanfattning eller reflektion i slutet av lektionen?
- Frågar ridläraren eleverna hur de upplevde övningarna?
- Hur verkar ridläraren bedöma om lektionen har varit framgångsrik?

Bilaga 3: Uppföljande intervju

Intervju efteråt

- Varför valde du den specifika övningen?
- Vad var målet med lektionen?
- Tycker du att eleverna nådde målet? Varför eller varför inte?
- Fanns det något moment där du kände att du behövde justera upplägget under lektionens gång?
- Hade du gjort några förändringar om du skulle hålla samma lektion igen?
- Hur märkte du att eleverna förstod och tog till sig instruktionerna?
- Var det något särskilt som fungerade bättre eller sämre än förväntat?

Publicering och arkivering

Godkända självständiga arbeten (examensarbeten) vid SLU kan publiceras elektroniskt. Som student äger du upphovsrätten till ditt arbete och behöver i sådana fall godkänna publiceringen. I samband med att du godkänner publicering kommer SLU även att behandla dina personuppgifter (namn) för att göra arbetet sökbart på internet. Du kan närsomhelst återkalla ditt godkännande genom att kontakta biblioteket.

Även om du väljer att inte publicera arbetet eller återkallar ditt godkännande så kommer det arkiveras digitalt enligt arkivlagstiftningen.

Du hittar länkar till SLU:s publiceringsavtal och SLU:s behandling av personuppgifter och dina rättigheter på den här sidan:

- <https://libanswers.slu.se/sv/faq/228316>

☒ JA, jag, Nora Wrangell har läst och godkänner avtalet för publicering samt den personuppgiftsbehandling som sker i samband med detta

☒ JA, jag, Jenny Rydberg Holmgren har läst och godkänner avtalet för publicering samt den personuppgiftsbehandling som sker i samband med detta